«Россия-1» (КъБР) телеканалым эфир занщізкіз дыгъуасэ къита нэтыным Кіуэкіуэ Юрий жэуап щритащ Къэбэрдей-Балъкъэрым щыпсэухэм я упщіэхэм

тыныр щекіўэкіым къратами республикэм и Унафэщіым псори зэхэту упщіэ 700-м щІигъукі зыкъыхуагъэзащ. Ахэр теухуауэ щытащ КъБР-м и социальнэ, экономикэ зыужьыныгъэм пыща Іуэху

егъэджэныгъэ ІэнатІэр щІэм тету къызэгъэпэщыным, медицинэ Іуэхутхьэбзэхэр егъэфІэкІуэным, мэкъумэш ІэнатІэмрэ промышленностымрэ къэрал дэlэпыкъуныгъэ ягъуэтыным, транспорт Іэнатіэм и лэжьэкіэр нэхъыфіу зэтеухуэным, сабий куэд щапІ унагъуэхэм, ныкъуэдыкъуэхэм, дэІэпыкъуэгъу хуэныегъэфіэкіуэным.

зэманым (2015 гъэм жэпүэгъуэм и 9-м нэмрэ я органхэми. Правительствэм и илъэс ирикъуащ) зэфІэгъэкІа хъуахэм щытепсэлъыхым, республикэм и Іэтащхьэм мыпхуэдэ бжыгъэхэр къихьащ. 2014 гъэм кърикіуахэм япкъ иткіэ, щіыналъэ валовэ продуктыр проценти 106,3кІэ нэхъыбэ хъуащ. 2015 гъэм и мазибгъум промышленностым къыщ/игъэк/ым и куэдагъыр проценти 106,2-м нэсащ. МэкъумэшхэкІыу кърахьэлІащ сом мелард 26,5-рэ и уасэ, ар проценти 108,3-рэ

<u>Нэхъ пасэу ятхами, телевизионнэ нэ</u>мэхъу. Ухуэныгъэ ІэнатІэм щызэфІагъэк ари проценти 114,6-м хуок уэ.

Илъэсыр къызэрихьэрэ псэупізу метр зэбгъузэнатІэ мин 234,6-рэ яухуащ, ар 2014 гъэм и щІышылэ - фокІадэ мазэхэм яхузэфІэкІауэ щытам нэхърэ процент

18,6-кіэ нэхъыбэщ. Налогыу, Іэмал имыІэу ятын хуей нэ-ЗЭІУХАУЭ щызэпсэлъам и гугъу ящІащ гъуэщІ ахъшу бюджет лізужьыгъуэ псоми къахэхъуэр процент 14,4-кІэ нэхъыбэ

Республикэм и къэрал властым и органхэми зэхъуэкІыныгъэхэр къыщыхъуащ. ПарламентыщІэ хахащ, нэхъапэм абы хэтахэм я процент 65-р зэрахъуэкlащ. Апхуэдэу щытми хъума хъуащ зытета хабзэфІхэр, абы Іэмал къитащ хабзэубзыху къуэ нэгъуэщ гупхэм я псэупіэхэр лэжьыгъэм тэмэму пыщэныр. ЗэхъуэкІыныгъэхэр къыщыхъуащ гъэзэщІа-КъБР-м и Іэтащхьэу зэрагъэуврэ блэкІа кІуэ властымрэ щІыпІэ самоуправлезэхэлъыкІэр яхъуэжащ. Зы Іуэхум елэжьыным къыхузэрагъэпэщауэ щыта Іэнатіэ зыбжанэ ягъэмэщіащ.

КъБР-м и Іэтащхьэ Кіуэкіуэ Юрий республикэм и ціыхухэм я упщіэхэм ярита жэуапхэм теухуа нэтыныр къатыжынущ республикэм и телеканалхэм.

КъБР-м и Іэтащхьэмрэ Правительствэмрэ я пресс-ІуэхущІапІэ.

НэхъыфІхэм къэралыр ядоІэпыкъу Егъэджэныгъэ

«Егъэджэныгъэ» лъэпкъ проектым хыхьэу екіуэкіа зэпеуэм щытекіуа егъэджакіуиблым федеральнэ бюджетым къыхэкіыу къэрал дэіэпыкъуныгъэу дэтхэнэми сом мин 200 иратынущ. Апхуэдэу республикэ мылъкум щыщу нэхъыфіу къалъыта егъэджакіуитхум сом мини 100, пщіым - сом мин 50 яіэрыхьэнущ.

• Хъыбар гуапэ

«Горзеленхоз» ІуэхущІапІэм Налшык къалэ и уэрам нэ-

- ДИ ІуэхущІапІэм и лэжьыгъэм дыхэплъэжри, къалэ ад-

министрацэм дэрэ зэакъылэгъу дыхъуащ Налшык и те-

плъэм зэхъуэкІыныгъэ хэлъхьапхъэу, нэхъ зэлъыІухауэ,

щхъуантІагъэ нэхъыби щытепщэу щытын хуейуэ, - жиІащ

«Горзеленхоз» ІуэхущІапІэм и унафэщІым и къуэдзэ Ху-

ламханов Залым. - Унафэу къэтщтащ мы илъэсым розэ мин 50-м нэс хэтсэну. Удз дахэ хьэсэхэр щащІащ Лениным

и уэрамым тет «Урысей» хьэщ эщым и гупэм, Къэбэрдей-

Балъкъэр къэрал университетым и деж, апхуэдэу Осе-

тинскэ уэрамымрэ Лениным и цІэр зезыхьэ проспектымрэ

я пліанэпэм. Къищынэмыщіауэ, розэхэр Кулиевым и ціэ-

кіэ щыіэ уэрамми щыдгъэтіысыну ди мурадщ. 2016 гъэм и гъатхэм абыхэм ягъэдэхэнущ Мэлбахъуэм и ціэкіэ щыіэ

- Хьэсэм хэтщІыхьыну тхыпхъэм елъытауэ розэхэр я лІэу-

жьыгъуэкіэ, я плъыфэкіэ зэщхьэщокі. Мы зэманым лізу-

жьыгъуэ зэмыщхьу 20-м нэс дгъэтІысащ. Апхуэдэу абыхэм

я гъусэу хыдосэ тюльпанхэр, крокусхэр, ирисхэр, аращи,

дызытехьэну гъатхэм къалэр щІэрыщІэу зэщІэгъэгъэнущ

икІи япэм и а фІэщыгъэр - «розэхэм я къалэ» цІэр - къи-

лэжьыжынущ, - жеlэ «Горзеленхозым» и лэжьакіуэ Яро-

2016 гъэм Налшык щыхасэну я мурадщ розэ мини 150-м

Налшык къалэ щІыпІэ администрацэм

и пресс-Іуэхущіапіэ.

шенкэ Екатеринэ.

нэблагъэ

хъыщхьэхэм розэхэр щыхисэн щІидзащ. Мы гъэм и бжьыхьэм апхуэдэ удз гъэгъа дахэу мин 50-м нэблагъэ

РЕСПУБЛИКЭМ и къалэ- фІэгъуэ зэхыхьэм. хэм, къуажэхэм я курыт зэпеуэм хэтащ егъэджакІуэ къыщыбгъуэтынущ гъэлъэпіащ жэпуэгъуэм и гъэм щізуэ къыхыхьэ псори 9-м Налшык зыгъэпсэхупіэм щэнхабзэмкіэ и унэм ЕгъэджакІуэхэм я махуэм хуэгъэпсауэ щекІуэкІа гу

Зэпеуэм щытекІуа егъэшколхэм къабгъэдэкІыу джакІуэхэм я лэжьыгъэхэр Зэпы-30, абыхэм ящыщу зи зэ- мыууэ ІэщІагъэм зыщрафіэкіыр нэхъ лъагэу къа- гъзужь республикэ центрым лъытар 22-рщ. Ахэр ща- и сайтым. Абы егъэджэны- хъуэнымкіи мыхьэнэш-

къралъхьэ икІи республикэм и егъэджакІуэхэм ар жыджэру я Іэнатіэм къыщагъэсэбэп.

«Егъэджэныгъэ» проектым шытекІуахэм къэрал дэІэпыкъуныгъэ етыныр, я лэжьэкІэр щапхъэу гъэувыныр сэбэп мэхъу егъэджакІуэм и къэІэтынымкІэ, пщІэр апхуэдэуи егъэджэныгъэм и фІагъым хэ-

Сыщытхъуну аркъым

Къуажэ сыщалъхуам,

ЗымыцІыхум дежкІэ

Ар къуажэ пхыдзаш.

Анэ куэщІ гъэпсащ.

Мыбы псыуэ щисфыр

Жьыуэ къыщысщ ихур

АнэІу бахъэу сфіэфіщ.

Быдзышэу сфіэфіщ

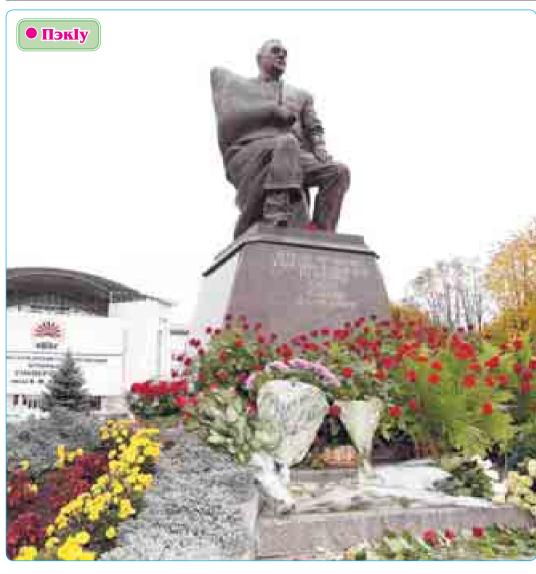
Сэ япэ лъэбакъуэ

Зи уэрам щысчам.

Ауэ ар си дежкіэ

КъБР-м Печатымрэ цІыхубэ коммуникацэхэмкІэ и къэрал комитетым и пресс-Іуэхущіапіэ.

Япэ Президент

КІЭЩТ Мухьэз

япэ Президенту щыта Кlуэкlуэ Вале- гъэшхуэ зэрыригъэкlуэкlар. рий дунейм зэрехыжрэ илъэсипщ щрикъум ирихьэлІзу КъБКъМУ-м и пщІантІзм гушхуэн, щапхъэ зытрахын яІэщ. Ди ехъудэт фэеплъым деж пэкІу щызэхэтащ.

щхьэм и Администрацэм я ліыкіуэхэр, гъуейщ, - къыхигъэщащ Іэтащхьэм. КІуэкІуэм дэлэжьахэр, фІыуэ зылъагъуу щыта цІыху къызэрыгуэкІхэр, еджакІуэхэр.

щыпсалъэм зэlущlэм къекlуэлlа псоми кlуэхэр къызэхуэсахэм тралъхьащ. фІыщІэ яхуищІащ икІи жиІащ республикэм исхэр зэкъуэту лъэпкъхэр зэгурыlуэу

Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и щытынымкіэ япэ Президентым лэжьы-

 Пэкіум къекіуэліа ныбжьыщіэхэм зэрыліэныгъэхэмрэ зыужьыныгъэмрэ зи фіыгъэр зыщыдгъэгъупщэнкІэ Іэмал иІэкъым. АБЫ кърихьэлІат КъБР-м и Парламен- Псом хуэмыдэу республикэр мамыру тым, Правительствэм, республикэм и Іэта- псэуным теухуауэ, абы ищ ам уасэ хуэщ ы-

Къэрал лэжьакІуэ пэрытым, республикэм и зыужьыныгъэм зи гуащІэ хэзылъхьа лІы КъБР-м и Іэтащхьэ Кіуэкіуэ Юрий къы- щэджащэм и фэеплъым удз гъэгъа Іэпліа-

ЩОМАХУЭ Залинэ.

• Бжыгъэхэр

Лыми шэми **КЪЫХОХЪУЭ**

<u>«Къэбэрдей-Балъкъэ-</u> рым мы илъэсым мэкъу-мэшхэкіыу къыщыщіа-гъэкіащ сом мелард 26рэ и уасэ», - къет статис-тикэмкіэ КъБР-м и <u>щІыналъэ ІэнатІэм. Ар</u> гъэ кіуам нэхърэ про-центи 8,3-кіэ нэхъыбэщ.

ДИ РЕСПУБЛИКЭМ и мэкъумэш ІэнатІэ псоми, унагъуэхэми, зэхэту къапщтэмэ, жэм къашу мини 132,4-рэ яІэш. Ар нэгъабэ яІам нэхърэ зы мащІэкІэ нэхъыбэщ. АПК-м и ІэнатІэхэм лыуэ тонн мин 73-м нэблагъэ къалэжьащ, ар нэгъабэрейм елъытауэ процент 12,9-м нэблагъэкіэ нэхъыбэщ. Гъэ-шым теухуауэ жытіэмэ, тонн мин 334-м нагъэсащ, гъэ кІуам яІам проценти 2,1-рэ щ рагъэгъуауэ.

ШЭРЭДЖ Дисэ.

Мы махуэхэм

Къэрал саугъэтхэм я лау-

реат Кулиев Къайсын

къызэралъхурэ илъэс 98-

♦Къэрал, жылагъуэ лэжьакІуэ, щІэныгъэлІ, УФ-м щіыхь зиіэ и экономист

ГуэбэщІыкІ Жантемыр и

ныбжьыр илъэс 77-рэ

♦Медицинэ щІэныгъэхэм я доктор, КъБКъУ-м и про-

фессор Шыгъушэ Хьэсэн

къызэралъхурэ илъэс 68-

Дунейм и щытыкІэнур

«pogoda.yandex.ru» сай-тым зэритымкІэ, Налшык

уэфІу щыщытынущ. Хуа-

бэр махуэм градус 1 - 5,

жэщым 1 градус щыхъу-

Щэкlуэгъуэм и 2, *блыщхьэ*

♦1721 гъэм Пётр Езанэ

пщым хуагъэфэщаш Уры-

сейм и император къулы-

къур, Урысейри империе

♦1894 гъэм Урысейм и им-

ператор хъуащ Николай

♦1937 гъэм, Октябрь рево-

люцэшхуэр илъэс тющ

Кремлым и чэщанэхэм

щхьэщагъэуващ налкъут

♦1938 гъэм СССР-м

щыяпэу цІыхубзхэм Совет

фІащащ. Кхъухьлъатэзе-

хуэхэу Гризодубовэ Валентинэ, Осипенкэ Полинэ,

Расковэ Маринэ сымэ Мос-

ква щежьэу КъуэкІыпІэ

Жыжьэм нэс къемыты-

сэхыу зэрылъэтэфам пап-щіэ хуагъэфэщауэ арат а

♦1942 гъэм Къэбэрдей-

Балъкъэр партизан гупыр

Хьэбэз щыІэ нэмыцэ быда-

пІэм теуащ икіи хэщіыны-

♦1942 гъэм Къэбэрдей

бгылъагэ заповедникыр

♦Композитор, УФ-м гъуаз-

джэхэмкіэ щіыхь зиіэ и

лэжьакІуэ, КъБР-м и Къэ-

Молэ Владимир и ныб жьыр илъэс 76-рэ ирокъу. я мехестынеІш едыхТ♦

доктор, КъБКъУ-м и профессор, ЩІДАА-м и акаде-

мик Бгъэжьнокъуэ Барэс-

◆ Геолого-минералогие

УФ-мрэ

щІэныгъэхэм я доктор, ЩІДАА-м и академик,

зиІэ я лэжьакІуэ Абыкъу

Лейлэ къыщалъхуа ма-

♦УсакІуэ, журналист Лъос-

тэн Музэ къыщалъхуа ма-

Дунейм и щытыкІэнур

тым зэритымкіэ, Налшык

пшэр техьэ-текІыу щыщы-

тынущ. Хуабэр махуэм гра-

дуси 4 - 9, жэщым градуси

Зыгъэхьэзырар

3 - 4 щыхъунущ.

«pogoda.yandex.ru» сай-

бий и ныбжьыр илъэс 68-

рэ ирокъу.

хvэш.

Тыркумэнымрэ

щІэныгъэхэмкІэ

Союзым и Ліыхъужь ціэр

къыхэщІыкІа вагъуэхэр.

(рубиным)

рэ ирокъу.

ирокъу.

рэ ирокъу.

хъуащ.

ЕтІуанэр.

щрикъум

плъыжьым

ціэ лъапіэр.

гъэшхуэ иритащ.

къызэрагъэпэщащ.

Жэпуэгъуэм и 31, *щэбэт*

♦Тенджыз ФІыцІэм и дунейпсо махуэщ ♦Экономием и дунейпсо махуэщ

♦Гимнастикэм и урысейпсо махуэщ ♦Урысейм щыІэ СИЗО-

хэмрэ тутнакъэщхэмрэ я лэжьакіуэхэм я махуэщ ♦Урысейм щылажьэ Іэпэтэрмэш зэдзэкіакіуэм и

махуэщ

♦1811 гъэм Санкт-Петербург пэмыжыжьэ Царское Село жылэм къыщызэІуахащ урыс тхыдэмрэ щэнхабзэмрэ я дежкІэ мыхьэнэшхуэ зиІэ хъуа лицейр. Ар къэзыухахэм къахэкlащ щІэныгъэлІ, тхакІуэ, усакІуэ, дзэзешэ лъэрызехьэхэр. Абыхэм ящыщу нэхъ ціэрыіуэ дыдэ хъуар Пушкин Александрщ.

♦ 1864 гъэм Невадэ щІыналъэр США-м хыхьащ абы и 36-нэ штату.

♦ 1888 гъэм лъакъуэрыгъажэм щІалъхьэ хьэфэ шэрхъыр къагупсысащ.

♦ 1984 гъэм Индием и премьер-министр Ганди Индирэ яукІащ. ♦Совет актёр, СССР-м и

цІыхубэ артист Папанов Анатолий къызэралъхурэ илъэс 93-рэ ирокъу. ♦Совет экономист, урысей

политик, Москва къалэм и япэ Іэтащхьэу щыта Попов Гавриил къызэралъхурэ илъэс 79-рэ ирокъу. ♦УФ-м и къэрал лэжьакІуэ,

етІуанэ рангым и къэрал чэнджэщэгъу Хъупсырокъуэ Назир (Кърым-Джэрий) къызэралъхурэ илъэс 63-рэ ирокъу.

Дунейм и щытыкІэнур «pogoda.yandex.ru» сай-

тым зэритымкІэ, Налшык уфауэ шышытынуш, жэщым уэс къыщесынущ. Хуабэр махуэм градуси 4 -5, жэщым градус 1 - 3 щыхъунущ.

Щэкіуэгъуэм и 1 тхьэмахуэ

♦1897 гъэм «Ювентус» (Италие) футбол командэр къызэрагъэпэщащ. ♦1899 гъэм «Варяг» кхъvтенджызым япэу хьыр

техьащ. ♦1922 гъэм Налшык парт школ къыщызэІуахащ. ♦1936 гъэм Налшык Урыс къэрал драмэ театр къы-

щызэІуахащ. ♦1941 гъэм США-мрэ Канадэмрэ я зэхуакум, Ниагарэ псыкъелэм щхьэщыту, лъэмыж къыщызэ-

Ivахащ. ♦Дзэ, къэрал къулыкъущІэ, Урысейм и лъэпкъ лІыхъужь Пожарский Дмитрий къызэралъхурэ илъэс 437-рэ ирокъу.

♦Урыс шахматист, дунейм шахматхэмкІэ и 4-нэ чемпион Алёхин Александр къызэралъхурэ

123-рэ ирокъу. ♦КъБР-м и цІыхубэ усакІуэ, Ленин саугъэтым, СССР-м, РСФСР-м я

ЖЬЭКІЭМЫХЪУ Маринэщ.

Лъэпкъ Іущыгъэ

ХьэгъуэлІыгъуэ махуищ гухэхъуэщ.

Къэрэгъэш илъэси 150-рэ зэрырикъур зэрагъэлъэпlа тхыгъэхэм 2, 4-нэ напэкlуэцlхэм фыкъыщеджэ. • Псапэ

рэгъэш

Ди къуажэ щІыгулъыр

Ди губгъуэм ит жэмми

Нэхъ Іуву къит шэр.

Зэ укъэмыкІуауэ Щытым Къэрэгъэш,

ЖыпІэ хъунущ мэш.

Ущіэкіамэ жэщым

Плъагъур мышыхулъагъуэ,

Къэрэгъэш Балъкъ дэсым

Нуру къыдих бзыгъэщ.

Уэ умылъэгъуауэ

Сфіощіыр сэ нэхъ пшэр,

Гу зылъытапхъэ

2015 гъэм жэпуэгъуэм и 31-м сыхьэт 16-м Къэрал киноконцерт гъэлъэгъуапІэм махуэшхуэ концерт шекІуэкІынуш, лъэпкъ-щэнхабзэ центрхэм къызэрагъэпэща «Къэбэрдей-Балъкъэрым щыпсэу лъэпкъхэр» республикэ фестивалым теухуауэ. Абы фыхэтыну фрагъэблагъэ.

Іуэху щхьэпэм Іуащхьэмахуэ щыщІедзэ

мы махуэхэм концерт щекіуэкіащ Тырныауз къалэм Кулиев Къайсын и цІэр зезыхьэу дэт ЩэнхабзэмкІэ унэм.

ІУЭХУ щхьэпэм жыджэру хэтащ къалэм щыІэ ІуэхущІапІэхэм я лэжьакІуэхэр, уащхьэмахуэ лъапэ и хьэрычэтыщ эхэр. Концертыр ягъэбжьыфlащ «Золотая струна» фестивалым щытекlуахэм, республикэм и артистхэм, рок-гитарист ЦІыпІынэ Анзор, районым и творческэ

Іуащхьэмахуэ район администрацэм и унафэщіым й къуэдзэ іззубэч Муізед фІыщІэ яхуищІащ псапащІэ Іуэхум и къызэгъэпэщакІуэхэми, абы хэтахэми. ПсапащІэ Іуэхур щрагъэжьащ Іуащхьэ-

КъБР-м Къалэн куэд щагъэзащіэ и махуэ районым. Республикэм и щіыналъэ <u>ц**Іалэгъуалэ центрым къызэригъэпэща** псо</u>ми ар щекІуэкÍынущ. Концертым Дэ дызэгъусэщ» псапащІэ Іуэхум хэту къыхэкІ мылъкур трагъэкІуэдэнущ нэгъабэ и гъэмахуэм узыфэ шынагъуэ зиІэу къахута, илъэс 23-рэ зи ныбжь Джуртубаев Темудар и узыншагъэр зэфlэгъэувэ-жыным. ЩІалэр Дон Іус Ростов, Санкт-Петербург къалэхэм щыІэ онкоцентрхэм химиотерапие щащІащ. И узыншагъэр зэтеувэжын папщІэ иджы ар хуэныкъуэщ хушхъуэ лъапІэм, зыр еврэ мини 4 и уасэу. Апхуэдэу хущхъуэ 24-рэ щ алэр хуэныкъуэщ.

Джуртубаев Темудар и благъэхэм, Іыхьлыхэм цІыхухэм лъэІукІэ зыхуагъазэ зэрахузэфІэкІкІэ къадэІэпыкъуну. Ахъшэр ебгъэхь хъунущ Урысейм и ХъумапІэ банкым и мыпхуэдэ счетым: 4230 7810 1603 3410 7831.

ТАРИМ Алисэ

КъБР-м и Оперативнэ штабым цІыхухэр сакъыну къыхуреджэ

Оперативнэ штабым фигу къегъэкіыж хэри къыщагъэсэбэп щыіэщ. <u>ЦІыхубэм я зэкъуэтыныгъэм и махуэм</u> ехьэліа дауэдапщэхэм ціыху куэд зэрыхэтынум къыхэкІыу терроризмэм и Ізужьхэр къамыгъэхъуным пыщіа Іуэху-<u>хэр гъэзэщІэн зэрыхуейр. Зыщывмыгъэ-</u> <u>гъупщэ транспортым, нэгузыужь Іуэху-</u> хэр къыщызэрагъэпэщ щІыпІэхэм терроризмэм и шынагъуэм зэрызыщахъумэ хабзэхэр.

ХЬЭПШЫП гуэр здэщымылъыпхъэм щылъу флъэгъуамэ, гулъытэншэу къэвмыгъанэ. Абы фемыlусэ, къэвгъуэтар зэкlуэцІыфхыну фыхуемыжьэ, сыту жыпІэмэ къагъауэ пкъыгъуэхэри апхуэдэу щагъэтылъ щыющ. Абы папщю къызэрыгуэк хъуржынхэр, тхылъымпІэ пхъуантэхэр, сабийхэр зэрыджэгу Іэмэпсымэхэр, нэгъуэщІ-

Шэч уэзыгъэщІ цІыхухэр, здамыгъэувыпхъэм щыт транспортыр флъэгъуамэ, зыхуэфащэ ІэнатІэхэм хъыбар евгъащІэ. Абы папщіэ хабзэхъумэ органхэм піэщіэгъуэкІэ зэрепсалъэ мы телефонхэр къэвгъэ-

КъБР-м щыІэ Оперативнэ штабым -48-15-48;

Урысейм и ФСБ-м и Управлензу КъБР-м щыІэм - 48-15-81;

КъБР-м щыІэ МВД-м - 40-49-10, 49-50-62; УФ-м СледствиемкІэ и комитетым СледствиемкІэ и Управленэу КъБР-м щы-

Іэм - 77-64-22; УФ-м и МЧС-м и Управленэ нэхъыщхьэу КъБР-м щыІэм - 39-99-99.

КъБР-м и Оперативнэ штаб.

Фыдогъэблагъэ!

Футбол

Урысей Федерацэм футболымкіэ и етіуанэ дивизионым и «Ипщэ» гуп. ЕпщыкІуханэ джэгугъуэ «Спартак-Налшык» - «Алания» (Владикавказ) Налшык. «Спартак» стадион. Щэкlуэгъуэм и 1. Сыхьэт 15-м.

Къзбэрдей-Балъкъэрым и япэ Президенту щыта Кіуэкіуэ Валерий Дыгулыбгъуейдэсхэм ягу къагъэкіыж

КІуэкіуэ Валерий и кхъащхьэм щра-КъБР-м и Парламентым и депутатхэр, Бахъсэн районымрэ Бахъсэн къалэмрэ я щІыналъэ администрацэхэм я лэжьакіуэхэмрэ унафэщіхэмрэ, еджапіэхэм, жылагъуэ зэгухьэныгъэхэм я ліыкіуэхэр, дунейм ехыжам и благъэхэмрэ Іыхьлыхэмрэ. Пэкіум щіидзэн ипэкіэ къызэхуэсахэм духьэ яригъэщІащ Бахъсэн районым и Іимам Къуэдзокъуэ Мухъсин.

ЗЭІУЩІЭМ къыщыпсэлъахэм къыхагъэщащ КІуэкІуэ Валерий цІыху гуапэу, лъа- лъым удз гъэгъахэр тралъхьащ. гъугъуафІэу, и псалъэр пхигъэкІыфу зэрыщытар.

«Урысейри абы и шІыналъэ шхьэхуэхэри гъзкіуэкіа нэщхъеягъуэ пэкіум хэтащ гузэвэгъуэ щыхэта 90 гъэхэм Кіуэкіуэ Валерий республикэм и къэкlуэнумкlэ жэуаптакіуэу уври, экстремизмэр къызэтригъзувы Ізфащ икІи абы и фІыгъзкІз зэрыщыту Кавказ Ищхъэрэр зауэ лыгъэм хэмыхуэу къэнащ. Ар акъылышхуэрэ зэхэщІыкІрэ зыбгъэдэлъ, нэгъэсауэ пэжыгъэ зыхэлъ цІыхут»,- жи-Іащ Бахъсэн районым и щІыналъэ администрацэм и Іэтащхьэм и къуэдзэ Ахъуэбэч Анзор.

Пэкіум хэтахэм Кіуэкіуэ Валерий и фэеп-

ЧЫЛАР Аринэ.

• Пщэдей Суд приставым и махуэщ

Мыхьэнэшхуэ зиіэ къулыкъу

нэ къулыкъум и управленэу КъБР-м Жылагъуэ советым и тхьэмадэ Котляров <u>щыІзм щекІуэкІащ я махуэшхуэм теухуа</u> Виктор. Ар къытеувыІащ суд приставхэм я

- Щэкіуэгъуэм и 1-р махуэшхуэ тіуахэм махуэшхуэмкіэ сынывохъуэхъу, фіы- ящыщщ. щіэ фхузощі, - жиіащ махуэшхуэ зэхыхьэр Іащ къапэщыт къалэн нэхъыщхьэхэм, тащ

абыхэм я мыхьэнэм. ЗэlущІэм кърихьэлІащ Урысей ФССП-м

Урысейм и Суд приставхэм я федераль-ІуэхущІапІэр зэрызэфІэувам, абы и

Суд приставхэм я федеральнэ къулыщіэщ: Урысейм и Суд приставхэм я феде- къум мыхьэнэшхуэ иіэщ. Ар и щыхьэтщ харальнэ къулыкъум егъэлъап В Суд приста- бзэм гъуэгу игъуэтын папщ В я къару вым и махуэр, Урысейм Суд приставхэм я емыблэжу лажьэ цІыхухэм я фІыщІэр къэ-ІуэхущІапІэ къыщызэрагъэпэщрэ мы гъэм ралым къызэрилъытам. Къыхэдгъэщынилъэси 150-рэ зэрырикъур. ЦІыхухэм хаб- щи, Урысей ФССП-м и управленау Къэбэрзэм тету я хуитыныгъэхэр хъумэным дей-Балъкъэр Республикэм щыІэр Урыхьэлэлу яужь ит ди лэжьакІуэхэм, ветеран- сейм и Суд приставхэм я нэхъыфІхэм

Зэіущіэр іуэху гуапэкіэ иухащ. УправлекъыщызэІуихым Управленэм и унафэщІ нэм и ветеранхэм, лэжьакІуэ пашэхэм да-Танэ Эдуард. Ар зэпкърыхауэ къытеувы- мыгъэ лъапІэхэхэр, щІыхь тхылъхэр ира-

УАРДЭ Жансурэт.

Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Жылагъуэ палатэм хэтхэр 2015 гъэм щэк уэгъуэм и 1-13-хэм ц ыхухэм 33nalviillauvn

зэрагущгэпур			
Щајущіэну махуэр	Зэманыр	ЦІыхухэм яІущІэнухэр	Телеф.
Щэкіуэгъуэм и 2-м	Сыхьэти 10-13-хэм Сыхьэт 14-17-хэм	Мэзло Руслан БетІал и къуэр Беловэ Наталье Сергей и пхъур	77-47-32 77-27-46
Щэкіуэгъуэм и 3-м	Сыхьэти 10-13-хэм Сыхьэт 14-17-хэм	Караев Расул Шарабудин и къуэр Шыхъуэбахъуэ Мухьэмэд Хьэбас и къуэр	77-27-46 77-28-44
ЩэкІуэгъуэм и 5-м	Сыхьэти 10-13-хэм Сыхьэт 14-17-хэм	Беппаев Суфьян Узеир и къуэр Уянаев Борис Биязлука и къуэр	77-27-46 77-28-44
Щэкlуэгъуэм и 6-м	Сыхьэти 10-13-хэм	ХьэфІыцІэ Мухьэмэд Мусэбий и	77-27-46
	Сыхьэт 14-17-хэм	къуэр Иуан Петр Мацэ и къуэр	77-28-44
Щэкіуэгъуэм и 9-м	Сыхьэти 10-13-хэм Сыхьэт 14-17-хэм	Ирхин Андрей Александр и къуэр Къалмыкъ Жылэбий Адэлбий и	77-28-44 77-27-46
Щэкіуэгъуэм и 10-м	Сыхьэти 10-13-хэм Сыхьэт 14-17-хэм	къуэр Целоусовэ Іэнусэ Азэмэт и пхъур Щэрдан Нодар Іэбу и къуэр	77-27-46 77-27-46
Щэкіуэгъуэм и 11-м	Сыхьэти 10-13-хэм Сыхьэт 14-17-хэм	Шакъ Елбэрд Беслъэн и къуэр Ету Залинэ Хьэмидбий и пхъур	77-27-46 77-47-32
ЩэкІуэгъуэм и 12-м	Сыхьэти 10-13-хэм	Хьэгъэжей Беслъэн Хьэузин и	77-28-44
Щэкіуэгъуэм и 13-м	Сыхьэт 14-17-хэм Сыхьэти 10-13-хэм	къуэр Блохин Андрей Виктор и къуэр Къаныкъуэ Заринэ Сэ!эдулэ и пхъур	77-27-46 77-27-46
	Сыхьэт 14-17-хэм	Хутуевэ Светланэ Хьэнэфий и пхъур	77-27-46

КъБР-м и Жылагъуэ палатэм и тхьэмадэ Берд Хь. А. зи щхьэ Іуэхукіэ къекіуаліэхэм яхуозэ бэрэжьей къэс сыхьэти 10-13-хэм (нэхъ пасэу 77-69-93 телефонымкіэ мэпсалъэри зэрагъэтх).

КъБР-м и Жылагъуэ палатэм и тхьэмадэм и къуэдзэхэр цІыхухэм яхуозэ: **Федченкэ Л. М.** – гъубж къэс сыхьэт 14-16-хэм (телефоныр - 72-07-80); **Аттаев Ж**. **Ж**. – махуэку къэс сыхьэт 14-16-хэм (телефоныр - 42-05-20).

Къуажэм папщІэ

<u>Прохладнэ щІыналъэм</u> щыІэ Къэрэгъэш къуажэм Чапаевым и цІэр щызезыхьа колхозым и тхьэ-мадэу илъэс 22-кІэ щытащ <u> щалъхуа жылэжьым лъэу-</u> жьыфІ <u>къыщызына, Có</u>циалист Лэжьыгъэм и ЛІы-Іэбубэчыр Наж-

КУЭД къимыгъащІзу куэд зыхузэфІэкІа, куэди зи нэгу щіэкіа ціыхут ар. Хуэмыщіа мэкъумэшыщіэ унагъуэм 1928 гъэм къыщалъхуащ. Щалэр ціыкіуу и анэр дунейм ехыжащ. Куэд дэмыкіыу абы кіэлъыкіуэжащ и адэ Билали. Пасэу зеиншэу къэна щалэ цыкіур Хэку зауэшхуэм и гуащіэгъуэу, 1943 гъэм, и ныбжьыр илъэс 15-м иту, классибл фІэкІаи къимыўхауэ, хадэхэкІым елэжь бригадэм и учетчикыу ягъэуват. ЩІалэ щхьэкіэ, икъукіэ гурыхуэт, жыіэщіэт, зыпэрыт іэнатіэми хъарзынэу пэлъэщырти, дэмыкІыч Алътуд МТС-м щылэжьэну яшат.

Нажмудин фІыуи къалъагъурт, лэжьыгъэми хъарзынэу хэзэгъат, ауэ щІэныгъэ зэримы Тэр хуабжьу игу къеуэрт. Ар Прохладнэ дэт Тэрч мэкъумэш техникумым щіотіысхьэ. Еджапіэр ДиплъыжькІэ къеух, Москва Тимирязевым и цІэр зэрихьэу щыІэ академием ягъэкІуэнуи къыжраІэ, арщхьэкіэ абы ущеджэным текіуэдэн мылъку зэримыіэм къыхэкІыу, Алътуд МТС-м агроному егъэзэж. Зэрылажьэм хуэдэурэ, Владикавказ дэт мэкъумэш институтыр къеух. ЩІэныгъэ нэхъыщхьэ зыгъуэта щІалэ-Бахъсэн районым ягъакІуэ. Нажмудин мэлажьэ Кыщпэк МТС-м и агроному, райисполкомым и мэкъумэш инспекцэм и Іэщагъэл нэхъыщхьэу. А зэманым ЩоджэнцІыкІум и ціэкіэ щыіэ колхоз пэрытым и тхьэмадэу щыта Бгъэжьнокъуэ Хьэчим къолъэјури,

хъыщхьэу ешэ. 1959 гъэм и бжьыхьэм зэрахъуэкІын хуей хъуат Къэрэгъэш щызэхэт колхозым и унафэщІыр. Зауэ зэманым партизан хахуэу щыта, Алътуд МТС-м и унафэщ у лэжьа, Ленин орденри зыхуа-

хозяйствэм и агроном нэ-

гъэфэща Шкіахъуэ Хьэмид еплъ нэхур. И щхьэгъусэ Таи узыншагъэ зэрыхуэмыхъу- тьяни илъэс зыбжанэ и пэкІэ жым къыхэкІыу, а къулыкъур шхьэщахыну шіэльэіуати, адэ-анэм я шіыхыр ягьэпэабы и пІэм ирагъзувэн ягъуэтыртэкъым. КуэдкІэ узыщыгугъ хъуну къалъытэри, Іэбубэчыр Нажмудин къуажэм яшэжащ, колхоз тхьэмадэуи хахащ.

Лэжьыгъэм и къызэгъэпэщыкіэми, лэжьапщіэм и тыкІэми мадэщІэм. Механизаторхэр нэхущ. звеноуэ зэгуигъэхьат, абы-

● Къэрэгъэшым и къуэ цІэрыІуэхэр

хэм щІыри техникэри яритат. ЩІыр зэрызэрахьэм, гъавэу кърахьэліэм я лэжьапщіэри елъытат. А псоми ехъулІэныгъэхэр кърикІуэу хуежьащ. Колхозым гъавэшхуэ кърихьэлІэ хъуащ, мелуанырыбжэ хэхъуэ зиІэхэм яхыхьащ.

А псори гулъытэншэу къа-

гъэнакъым. Іэбубэчыр Нажмудин Социалист Лэжьыгъэм и Ліыхъужь ціэ лъапіэр къыфіащащ. Зигури зи псэри лэжьыгъэм ета унафэщІ губзыгъэм Къэрэгъэшыр дэщіэрэщіащ, ціэрыіуэ ищіащ. Къуажэм дащіы-хьащ Щэнхабзэмкіэ унэ уардэ, щыуэ зэтет школышхуэ, ІуэхутхьэбзэщІапІэ, сабий сад зыбжанэ, гаражышхуэ, мехмастерской, щхьэл, хьэмэм, шхапіэ, щаутіыпщащ щІэп завод, алэрыбгъу къышышІагъэкІ цех, гъэш завод. бабыш щагъэхъу комплекс, Іус зэхэлъ зыгъэхьэзыр цех, ІуэхущІапІэ, псэупІэ унэ зыбжанэ, нэгъуэщІ куэд. Къэрэгъэш дащіыхьа фэеплъым хуэдэ республикэм къыщыгъуэты-

Гэбубэчырыр жылагъуэполитикэ лэжьыгъэми жыджэру хэтт. Ар плІэнейрэ КъБАССР-м и Совет Нэхъыщхьэм и депутату хахащ, Совет Нэхъыщхьэм и Президиумым хэташ, КПСС-м и обкомым куэдрэ хагъэхьащ. Абы Ліыхъужьым и Дыщэ Вагъуэм нэмыщі къратащ Ленин ордену ту, Гуащіэдэкі Бэракъ Плъыжь орденыр, медалъ зыбжанэ, фіащащ Къэбэрдей-Балъкъэрым щіыхь зиіэ и агроном, щіыхь зиІэ и нартыхугъэкІ цІэ лъа-

Апхуэдиз зыхузэфІэкІа лым къигъэщар мащіэщ. Іэбубэчыр Нажмудин 1984 гъэм и ныбжьыр илъэс 56-м иту дунейм ехыжащ. Ауэ ноби Къэрэгъэш дэс куэдым я гум ІэфІу илъщ абы и фэи прим краптикружать жу яхъумэ я бынхэм - Маринэ, Руслан, Мадинэ сымэ.

Нажмудин зыхуэпсэуар цІыхухэрщ, икІи абы апхуэдиз хузэфІэкІащи, дяпэкІи куэдрэ къэрэгъэшдэсхэр иригушхуэнущ! А лІы щэджащэм и цІэр фІащащ тыкіэми зэхъуэкіыныгъэ- къуажэм и уэрам нэхъыщ-щіэхэр хилъхьат колхоз тхьэ- хьэм. Ари абы и фэеплъ

НУРЫБЭ Хьэлий.

Ноби схиезээхыркэым

хуабэт! «Мыбы щыщ шхыи, итlанэ сызы- и псэм уафэр къыщыпыщыхыым деж дахуейр бжесlэнщ», - жи... (Толэ хуэдэ цlыху хапlэмкlэ нэхъ мэlэбэ, апхуэдэ «хабзэм» псэ хьэлэл сыхуэзакъым жысіэмэ, пціы супсыну си фГэщ хъуркъым, ар сыти ирехъу, ауэ и шхыныр япэ иту дунейм тетащ). ... Арати, роялым деж сегъэтіыс, си сабий уэрэд цІыкІухэр зэрыт «Зу-зу, баринэр» къещтэ, «Ди жыгыжьыр» жыхуиІэ уэрэд ціыкіур зэрыт напэкіуэціыр къызэіуехри, «Къеуэт», - жи. ЗанщІзу къыдежьууэ щІидзащ. И кіэм нэс жиіэри, «Хъуну?», щІоупщіэ, «Хъуакъэ» щыжысіэм, «Атіэ радиом изогъэтх», - жеlэ. «Толэ, мыхэр сабий уэрэдщ, уэ уи макъыр дахэми, тІэкІу къемызэгъыну пІэрэ?» щыжысІэм, къызедз: «Сабий уэрэд щыІэкъым, ДжэбрэІил, мы уэрэд ціыкіухэр макъкъым зэрыжыіэн хуейр, атіэ псэщ, къыбгурыіуа?» Щіопщ-кіэ къызэуа къысфіэщіат а псалъэхэр щызэхэсхым. Арагъэнщ Уэтэр Толэ сыт емыІусами, къищтар и кІэм хунэмыгъэсами, гу лъумытэу блэлъэту щІыщытар, псори псэм къыбгъэдэкІырт. Толэ гушы і эдахэ бгъэдэлъащ, гушыІэм и купщІэр къыгурыІуэрт, псалъэ шэрыуэм пшІэ хүищіырт, гъащіэр зытепщіыкі къыпфіигъэщІырт, и щІэм щІэлъ дыджымрэ гуауэмрэ уемыгупсысу.

Уэтэр Толэ адыгэ уэрэджы ак ууу ф Ток Г зэи сэ сегупсысыфакъым, сыт хуэдэ классикэ жимы ами. Щхьэж зыгуэрым къыхуалъху, Толэ адыгэ уэрэдым къыхуалъхуагъэнт. Игъуэ нэсакъым, армыхъумэ абы адыгэ уэрэд театр ищіыну къыщіэкІынт, ар абы зэрыхуэкІуэр наІуэт. Толэ адыгэ джэгуакіуэхэм я хьэл хэлът, а зым

Нобэр къыздэсым Уэтэр Толэ пасэу дунейм зэрехыжар схуемыгъэхыу сопсэу, сопсэу сегупсысу Гъубжокъуэ Лиуан, Бэрэгъун Владимир, Даур Аслъэн, иджы абыхэм къахэхъуа ХьэхъупащІэ Хьэжбэчыр... Лъэпкъым

уесэну гугъущ, ауэ дэ дыпсэуху Уэтэр Толэ къэзылъхуа лъэпкъыр ефіэкіуэн щхьэкіэ, къытщіэхъуэ щіэблэм ящіэн, яджын хуейщ ди ціыху щэджащэхэм я дуней еплъыкіамрэ я дуней тетыкіамрэ, апхуэдэу щымытмэ, Уэтэр Толэ и псэр зыпэджэжу щыта Агънокъуэ Лашэ и кхъужьеижьым епщІа бжьэм и макъыр щІэблэм зэхамыхыу дыкъэнэнкІэ шынагъуэ щыІэщ. Толэ и мащэм сыщхьэщыту гупсысэ спкърытар мы усэ сатырхэм хэслъхьащи, абыкІэ си тхыгъэр сухыну сы-

Уэтэр Толэ и фэеплъу

Лашэ и къафэр Шэрэдж къыришти, Ашэ и бынхэр жьантІэм къыдишт, Пшапэ акъужьыр щызэш дурэшым, Дајузу, пшынэбзэр зэми диижт...

Зэм джэрпэджэжу, къуэладжи тафи Лашэ и къафэ фэрныплъ жэбзар Убзэ къыпфіэщіми - дэтхытхыу щіыфэр, Чэф уищІти пщІыпщІырт, хьэрш зэІудзар

Дзапэ уэрэду Лашэ и къафэр «Бжьэ фоужь матэу» къызолъэщІыж... Гугъэм и ІэфІыр щыкъутэм дафэу, Уафэ вагъуэбэр сфощ нэхуфощыж...

> ХЬЭІУПЭ Джэбрэіил композитор.

Емызэшыжт Емышэр

Ди республикэм и нартыхугъэкІхэр сыт щыгъуи цІэрыІуэу щытащ. Абыхэм ящыщхэм мызэ-мытІзу къехъуэхъуащ КПСС-м и ЦК-м и Секретарь Нэхъыщхьэ, СССР-м и Совет Нэхъыщхьэм и Президиумым и Унафэщ Брежнев Леонид, нэгъуэщІ къулыкъущІэшхуэхэр, космонавтхэр. Ауэ лэжьыгъэкІэ Емышэ Хьэлий зэи зыри япэ ищакъым. Абы и щыхьэтщ 1966 гъэм «Социалист Лэжьыгъэм и ЛІыхьужь» цІэ льапІэр къызэрыфіащар. Илъэс 50 нэблагьэ и пэкіэ! А нэхъыжьыфіым ноби къуажэдэсхэр егъэгушхуэ.

ЦЕКЪУ Піаті.

Крейсерым и

къуэ Пат Къэрэгъэш адыгэ къуажэжьым щыщщ. Ар Хэку зауэшхуэм жыджэру хэтащ, ордениплірэ медаль зыбжанэрэ къыхуагъэфэщауэ, капитану къигъэзэжащ. Абы и къуэш Гъузер къиухат дзэ-тенджыз еджапІэ нэхъыщхьэр, офицеруи къыщІэкІат. «Октябрь революцэ» кхъухьым ису Хэку зауэшхуэр къэхъеящ. Зауэм и ужькіэ Кузнецовым и ціэкіэ щыіэ академиер, итІанэ аспирантурэр къеух, дзэ-тенджыз щІэныгъэхэм я кандидат хъуауэ езыр зыщеджа академием и егъэджакІуэу егъэзэж, итІанэ Къэбэрдей-Балъкъэрым къашэжри, КъБКъУ-м и дзэ кафедрэм щолажьэ дунейм ехыжыху.

Курыт еджапІэр фІыуэ къиухауэ, къыдзэм ираджэ. Ауэ ар зыхэхуэр езыр зыщІэхъуэпс тенджыз флотыр аратэкъым. Танк частым къулыкъу щещІэ, фІыщІэрэ щытхъурэ куэду къихьу, адрейхэм я щапхъэу, и гур нэгъуэщ і щІыпіэ щыіэми, зыми закъримыгъащізу. Ар мызэ-мытізу щіздзіуат и адз къуэш Гъузер, зауэ-тенджыз флотым куэдрэ къулыкъу щызыщІам, япэ рангым и капитаным къи уэтэж хъыбархэм. «Сэ моряк сымыхъуауэ сыувы!энкъым», быдэ дыдэу мурад ищ ащ Виктор.

Вэрокъуэр щІотІысхьэ Калининград дэт зауэ-тенджыз еджапІэ нэхъыщхьэм. Дзэм къулыкъу щызыщіа, фіы дыдэуи еджэ щалэщэр абы партым шыхагъэхьэ.

Лейтенанту, коммунисту еджапІэ нэхъыщхьэм къыщіэкіа щіалэщіэм и гъуэгур иджы зэlухат. Езыми фlыуэ ищІэрт къыпэщыт къалэнхэр зэрымытыншыр - и гъащІэм и нэхъыбэр псы Ишхъэрэ тенджыз флотым, ди къэралым и шІыпІэ нэхъ шІыІэ дыдэм. Ауэ абыи игъащтэркъым. Вэрокъуэр къо-«Минск» кхъухьлъатэзехьэ

къыщалъхуари къыщы- ягъакІуэ. Виктори и къулыкъукІэ дохъчари Налшыкщ. Ауэ абы и адэ Вэро-кіуэтей. Лейтенант нэхъыжьыр ягъзув топгъауэ дивизионым и командиру.

Адыгэ щ алэр абдежми къыщызэтеувыІэркъым. Абы къулыкъу нэхъ ин къыхуагъэфащэ. Ар ящІ кхъухьым и командирым и къуэдзэ. Мыбдежым абы нэхъыфІыжу зыкъыщегъэлъагъуэ. Вэрокъуэм къыхуагъэфащэ «Хэкум хьэлэлу къулыкъу зэрыхуищІэм папщІэ» орденым и ещанэ нагъыщэр, етІуанэ рангым и капитан цІэри къыфІащ.

Куэд дэмыкіыу адыгэ щіалэр ягъакІуэ кхъухьхэм я командирхэр щагъэхьэзыру Ленинград щыІэ курс нэхъыщхьэхэм. Ар фІы дыдэу къиуха нэужь, Виктор ягъэув «Таллин» крейсер иным и командирым и япэ къуэдзэу. Мыбдежым аргуэру нэрылъагъу хихыну ІэщІагъэри иубзыхуауэ, Виктор щохъу Вэрокъуэм и зэфІэкІыр, абы командир гъуэзэджэ къызэрыхэкІынур.

Зэгуэрым, хы Іуфэм фІыуэ пэжыжьэу, абы хъыбар къыІэрохьэ флотым и командованэм ириджэу. Абы кърат «Таллин» крейсерышхуэм и командир зэращ ар зэрыт приказ. Иджы нэхъри хэхъуат Вэрокъуэм и къалэнхэм. Командир ткІийуэ, ІэкІуэлъакІуэу ущыт къудейкІэ Іуэхур зэфІэкІыркъым. ЦІыхум хэлъын хуей хьэл-щэн дахэхэри пхэлъу, Іэдэбагъри уиІэу, сыт хуэдэ щытыкІэ гугъу уихуами укъикІыжыфу, нэгъуэщІ къэралхэм я цІыху ухуэзами, абыхэми епсэлъэкІэ

къахуэбгъуэту ущытын хуейт. А фІагъ псори ди хэкуэгъум щигъэлъэгъуащ Индием, Вьетнамым, Китайм, Франджым, Инджылызым, Анголэм, нэгъуэщІ къэрал куэдым я псы Іуфэхэм. Куэдрэ къэхъуащ щІэгъэкъуэн щахуэхъуаи. Арауэ къыщІэкІынщ Зэныбжьэгъуныгъэм и орщы ум тету зэрихьынур. Ар ягъак уэ ден Корее Ищхъэрэм Вэрокъуэм къыщІыхуигъэфэщар, нэгъуэщІ къэрал-

хэм я дамыгъэхэр къыщ ратар. Тафэм щалъхуауэ хы гъащІэм дихьэха адыгэ щіаліэр щіэхъуэпсырт кхъухьышхуэм. ЗанщІэуи ар ягъэув адэкІи еджэным. Ар къалъытэри, Хы батареем и командиру. Илъэсит нэхъ Хуэм флотым и командованэм и дэмыкІыу, а кхъухьыр хы Хуэмым унафэкІэ Вэрокъуэр ягъакІуэ адми-

рал Кузнецов и ціэкіэ шыіэ академием. «Таллин» крейсерышхуэм исхэр иужь дыдэу зэхуэсыжри я командирым сэлам гуапэ ирахыжат. И адэ къуэшыр щеджа, щылэжьа еджапІэм Виктор къыщ Іэхутащ. Тенджыз гъащіэм фіы дыдэу щыгъуазэ, щіэныгъэфІ зиІэ адыгэ щІалэр адрейхэм къахэщхьэхукІыу абы щеджащ, Диплом плъыжьки академиер къиухащ. Ар япэ щІыкІэ и адэ-анэр щыпсэу Налшык къэкlуэжат, моряк фащэр екlупсу щыгъыу, тенджыз флотым щиlа ехъулІэныгъэхэм папщІэ къыхуагъэфэща наградэхэмрэ академиер къызэриухамкІэ кърата дамыгъэмрэ и бгъэм къыхэлыдыкІыу. Ар гъусэ ящІри, и адэ Піатірэ и адэ къуэш Гъузеррэ абы щыгъуэ си деж редакцэм къэкІуауэ щытащ.

Сэ Виктор и хъыбар куэдрэ зэхэсха щхьэкіэ, езыр слъэгъуатэкъым. СщІэрт ар къулыкъушхуэ иІыгъыу тенджыз флотым зэрыхэтыр, академием зэрыщІэсыр. Иджы си пащхьэм къитт щіалэ къудан зэкіужыр.

Мыгувэу Владивосток згъэзэжынущ, къысхуагъэлъэгъуэну къулыкъури сщІэркъым, - жиІащ Виктор, - нэхъ иужькіэ хъыбар фэзгъэщіэнщ. Хэт ишІэрэ, сыкъэкІуэж хъуми, уи деж сыкъэкІуэнщ.

Апхуэдэуи ищІащ Виктор. КъыкІэлъыкјуэ гъэм ар и адэ-анэм я деж къэкІуэжащ, си дежи лъагъунлъагъу нэкІуащ, сэри абы аргуэру гупсэхуу сепсэлъащ. Иджы Вэрокъуэр япэ рангым и капитант, «Лазарев» крейсерым, дуней псом щынэхъ ин дыдэхэм ящыщ зым, и командирт. А кхъухьым ист матросу 700-м щІигъу, офицеру 180-рэ хуэдиз. Езы командирым къуэдзэу тху

Ар адмиралым игъэзащ э хабзэ къулыкъущ. Сигу къеуэр зыщ - а гуфІэгъуэ хъыбарыр зэхахыжакъым абы и адэми, и анэми, ахэр дунейм ехыжащ. Псэужкъым езыр зэрыгушхуэу щыта и адэ къуэш Гъузери. Ауэ Виктор и ехъулІэныгъэхэм ирогушхуэ Вэрокъуэ лъэпкъри, и къуажэгъухэри, абы и зэфІэкІым щыгъуазэ ди хэкуэгъу псо-

> УЭРЫШ Нурхьэлий, КъБР-м щІыхь зиІэ и журналист.

Кхъуэтепыхьз Мухьэмэд и гуащІэр

ЛІыхъужьыцІэр Емышэм и цІэр жыжьэ Іуат. Зи унафэщ бригадэм зы гектарым хуэзэу нартыхуу къытрихыр центнери 100-м нигъэсат. Абы ищхьэкІэ кІуэфа къэралышхуэм щыІэтэкъым. ИкІи абы шыгъуэ республикэм и унафэщІу щытахэм къалъытащ ліыхъужьым и бригадэм иджыри а цІэр зыхуэфащэ яхэту. «Хэт хъуну ар?» жаІ эу Емышэм къыщеупщІым, куэд щІауэ ар и гум илъти, «Кхъуэтепыхьэ Мухьэмэдщ» жиlащ. Ар республикэм, къэралым и унафэщІхэми къыдаІыгъащ. ИкІи Хьэлий и бригадэм щыщ гуп пашэм и унафэщ Кхъуэтепыхьэм Социалист Лэжьыгъэм и ЛІыхъужь цІэр къыфІащащ. Абы шыгуфІыкІащ республикэр, зыщалъхуа къуажэм дэсхэр, къызыхэкІа лъэпкъыр, псом хуэмыдэу и анэр. «Уи адэр псэужатэмэ, си щалэ, жиіэгъащ и анэм, - бжьиз хэхъуэнт. Ауэ мыпсэужми, абы и псэм деж нэсащ и къуэ нэхъыщІэм лъэпкъыр зэригъэгуфlap».

Мухьэмэд и къару илъыгъуэт. ДяпэкІэт абы и зэфіэкІыр здынэсыр щигъэлъэгъуэнур. Ліыхъужьыціэр къыфіаща пэтми, щіалэ щэхум зы мэскъалкіи и шхьэр иіэтыртэкъым, лэжьыгъэу игъэзащІэм хигъахъуэ мыхъумэ, кІэригъэхуртэкъым. Иджыри зы ЛІыхъужь мыгувэу абы и звеном къызэрыхэкІынум шэч къытримыхьэу, и гупыр япэкІэ ишэрт. Ауэ узэрыгугъэм хуэдэу хъутэмэ..

Махуэ лэжьыгъэшхуэ ирахьэкіаўэ машинэ псынщіэм ису къыздэкІуэжхэм, пшапэр зэхэуат, пшагъуи телъти, машинэ зэжьэхэуэ къэхъуащ... КІэщІт ліыхъужьым и гъащІэр. Апхуэдиэт Алыхыым абы и натІэм къритхар. Ауэ куэд къэзымыгъащІэу куэд зыщІа жыхуаІэм хуэдэу, и лэжьыгъэшхуэмкІэ и цІэр жыжьэ игъэlуауэ, абыкІи ди республикэм и тхыдэм къыхэнауэ Кхъуэтепыхьэ Мухьэмэд дуней гъащІэр къызэринэкІащ. Апхуэдэ цІыхур ахърэтми насыпыншэ щыхъун хуейкъым. УГЪУРЛЫ Инал.

2004 гъэ

• Ди сурэт гъэтІылъыгъэхэр

• Псалъэжьхэр

Къаруушхуэ нэхърэ акъылышхуэ

♠Акъыл зиІэм имыІэ щыІэкъым.

♦Ахъшэр пшахъуэщи, ́гъащІэр пцІащхъуэщ. ♦ГъашІэм и кІыхьагъыр зыми ищІэркъым.

◆Дунейр гъуэрыгъуэ шэнтщ.

♦Жыг гъуам псы щІэбгъэлъадэкІэ къэщІэрэщІэжыркъым.

♦Ж̂ьыфІ здэщымыІэм щІэфІи щыІэкъым. **♦**Къаруушхуэ нэхърэ акъылышхуэ.

◆Къыдамыгъэплъ нэплъэжыгъуэ егъуэт.

♦Зым и хущхъуэ зым и щхъухьщ.

♦ИкІута из хъужыркъым. $lacktriangle\Lambda$ ъэпкъыншэ насыпыншэщ.

• Шхыныгъуэхэр

ХьэкулъэкІэ гъэжьа кІэртІоф

зэрагъэхьэзырыр тебэ ціыкіуш. Кіэртіофыр яукъэбз, псы щІыІэкІэ ятхьэщІри хъурей піащізурэ яупщіатэ. Тебэм псы щіыіэ иракіэри, кіэртіоф упщіэтар зы сатыру иралъхьэ, абы шыгъу, шыбжий плъыжь, джэдгын тракlутэ, шатэпс тракІэжри бжьын цІынэ упщІэта трагъэщэщэж. Аргуэру апхуэдэ сатыр иралъхьэ. Апхуэдэурэ тебэм из ящі. Ищіыіу дыдэм телъ сатырым шыгъу трагъэщащэ, піащіэ ціыкіуурэ кхъуей цІынэ яупщІатэри зэхуэдэурэ тралъхьэ. Абы шатэ тракІэжри хьэкулъэм ирагъэувэ.

Мафіэр мыин дыдэу, кіэртюфыр зэlамыщізу дакъикъэ 27 - 30-кІэ ягъажьэ. КІэртІоф жьам и щхьэр тхъуэплъ дахэу щытын хуейщ. Тебэм зэрилъу Іэнэм трагъэувэри пщтыру яшх. Пастэ, лэкъум, щакхъуэ

дашх. Халъхьэхэр (цІыхуищ Іыхьэ): кІэртІоф укъэбзауэ г 735-рэ, псыуэ - г 50, бжьын цІынэу - г 170-рэ, шатэпсу г 650-рэ, кхъуей цІынэу - г 150-рэ, шатэу - г 100, шыгъуу, шыбжийуэ, джэдгыну - узыхуейм хуэдиз.

Балыджэ фІыцІэрэ бжьыныщхьэрэ зэхэупщІэтауэ

Балыджэ фІыцІэ тхьэщІар яукъэбз, сэкІэ яупщІатэ псыгъуэ цІыкІуурэ. Бжьын укъэбзар мазэ ныкъуэм ещхьу яупщІатэ. Бжьыныху укъэбзар ІупщІэ цІыкІуу, піащі эурэ яупщі атэ. А къагъэхьэзырахэр псори зы шынакъым иралъхьэри шыгъу хадзэ, серчэ, сэхуран дагъэ хакІэри псори фІыуэ зэіашіэж. Шхьэтепіэ трапіэри щіыіапіэ деж ягъэув дакъикъи 10 - 15-кІэ.

Іэнэм щытрагъэувэнум и деж зэlащіэ, піинэу тепщэч ціыкіу иралъхьэ, ипс къыщіэжар тракіэж, къуэн упщІэтар трагъэщащэ. КІэртюф гъзва, кізртюф піастэ, щакхъуэ, чыржын дашх.

Халъхьэхэр (зы ціыху Іыхьэ): балыджэ фіыцізу г 50, бжьыныщхьэ укъэбзауэ - г 30, бжьыныху укъэбзауэ - г 20, сэхуран дагъэу г 15, Шыгъуу, серчэу, къуэну - узыхуейм хуэдиз.

«Адыгэ шхыныгъуэхэр»

тхылъым къитхыжащ.

ЗЭРЫДЖЭКЪУЭКІЭ зэджэ къуэ кіуэцІым куэд лъандэрэ зы бажэжь цІыкІу щыпсэут. Бажэ псори хьилэшыщ, дырий-псырийщ, пцІыІуэпцІышэщ. Ауэ мыр зы-ми хуэмыдэжу бзаджэт, езым нэхъ къарууншэхэр щІигъэІэрт.

Гъэ гуэрым щІымахуэр егъэлеяуэ ткІийт. Уэсыр куууэ телът. Мэзыр хьэщхьэтеуэм зэтрищІыкІырт. Дэнэ сыт къыщытІухуэн жаlэу, хьэкlэкхъуэкlэ мэжэщlалlэхэм я щхьэр зэрахьэрт. Бажэжь цlыкlуми махуэ псом къиущыхьщ-къиущыхьри, зы-ри къыпэщІэмыхуэу къэджэдэжащ, хуэ псом къиущыхьщ-къиущыхьри, зыри къыпэщіэмыхуэу къэджэдэжащ, и гъуэм ипщхьэжри, и ныбэ нэщі и із телъу жеижащ. Укіуэдыж а жэщым абы и нэгу щіэмыкіар: зэм дзыгъуэ, зэм тхьэкіумэкіыхь къиубыдыу, зэми езыр дыгъужьым кърихуэкіыу пщіыхьэпіэ илъагъурэ къыхэскіыкіыу нэху къытещхьащ^{*}.

Жэщым уэсышхуэ къесат. Бажэжь ціыкіур и гъуэм къипщщ зиутхыпщіри и хъуреягъыр къиплъыхьащ. Мэзыр шынагъуэу щымт. «Дунейм сыт си Іэмал? Сыт хэкіыпіэ сщійну? Дэнэкіэ згъэзэну?..» - тэлайкіэ гупсыса нэужь: «Зэрыхъуіамэ хъунщ, Шымэкъуэжьыр зэ къыщіэспщытыкіынщ», - жиіэри ежьащ. Куэд имыкіуауэ, хьэщхьэтеуэм зи щхьэкіэр къришэха зэрыджей гуэрэнышхуэм и лъабжьэм пырхъыжу щІэлъ щомыщыжьыр къелъагъу. «Алыхь-алыхь! Емынэр си унэм къихьэт! Си куейм мыпхуэдэ щыlэгъакъым!..» - жеlэри, и лъэ къызэрихькlэ къуэм къыдож. Шымэкъуэжьым илъэдауэ, зэзэмызи лъэ-пкізуэ уэс куум здыпхыкіым, уафэм къехуэхами ярейуэ, зы дыгъужьыжь и пащхьэм къохутэ. «Уа-ай!» - мэкlийри, бажэм тхы-

ціэкіэ зытредзэ.
- Ахьа! Укъыспэщіэхуа, бажэжь ціыкіу!
Нобэкіэ сытхэр уи іуэхущіафэ? - и дзэлыфэр къыхуеті дыгъужьым.

- Сыт мыгъуэр си ІуэхущІафэн, зиусхьэн дыгъужьыжь?! Сыкъэплъагъуркъэ? ЩІымахуэ ябгэм фэмрэ къупщхьэмрэ сыхуигъэкІуащ, - мэкІэзыз бажэр.

- Алейуэ зумыгъэтхьэмыщк афэ. Фэмрэ къупщхьэмрэ я зэхуаку дэлъыр сэ зэ шхэгъуэу срикъунущ. Пуми мэжэщ ал ву къэдджэдыхь нэхърэ, зыр и ныбэ из хъуху

- АІей, уи щхьэ теплъхьэу уэ зиусхьэным, цыІэрылъхьэ хуэдэ, сэ фэджыкхъэр дауэ сыпшхын?

Бажэмрэ дыгъужьымрэ

Рассказ

- Куэд къыумыбж! ДахэкІэ зызбгъэшхмэ нэхъ уи фейдэщ! Армырамэ, хьэм ифыщіам хуэдэу узэхэсфыщіэнщ! - йохъуйолъ щхъуэжьыр.

Ей-ей! УемыпІэщІэкІыт, зиусхьэн! Мы Іуэхур тІуми ди фейдэ хэлъу дыгъэщІ. Сэ сумышхыу, уэ пшхын бэгъуэжауэ гъунэгъуу щыІэщ.

АтІэ а бэгъуэжам уэ щхьэ зыхэбъэкІыжрэ?

- Сыт, на, жыпіэр? Сэ хъарыпым апхуэдэ ліыгъэ сиіэ? А уи къарур схэлъатэми! Тхьэ, и псэр хэсхынтэм. Мо Зэрыджэкъуэ деж щомыщыфэ хъужауэ мэжейри бжэн абрагъуэ щылъщ, тхьэ. Мы си

лъэужьым утету укlуэмэ ухуэзэнущ. - Узэрихьэлыжьу пцlы бупс хъунщ!

Си адэм и адэм и адэжым и псэ, пэжкіэ. Пэжу щытмэ, накіуэ, си япэ ниуви. Сэ мыгъуэ сымэжэщІалІэщ, сешауэ си псэр поху. Мо бжей жыгыжьым узэрынэсу

зэрыджейр къэплъагъунущ. - Накlyэ, жысlакъэ?! Ар мыпэжу къыцІэкІмэ!.

Умыгубжь, зиусхьэн. Накlуэ. Къупщхьэ нэхъ мыхъуми, сэри зыгуэр къыслъы-

Зэрыджей гуэрэным гъунэгъу щыхуэъум, бажэр къопсалъэ:

Плъэт, зиусхьэн, мес. Щ-щ-щ. Умыпсалъэ. Бгъащтэмэ...дыгъужьыр зэрыджейм йопщылІэри щомыщыжьым толъэ. Щомыщыр къыщолъэт, дыгъужьыр тхыціафэкіэ къеіэтри хьэфэ топу хыф ехуэ. Щхъуэжь къыщолъэтыжри, бгыпэм къытес бажэми хуемыплъэкІыу, макІуэ-мэлъей

Ей, щхъуэжь! Дауэ къыпщыхъуа бжэнылыр? - кІэлъогуоу бажэр.

Бжэныл мыгъўэр ушх уэ гъуамэм. Умыпіащіэ, зэгуэр укъыспэщіэхуэмэ... ъумэтІымэу мажэ дыгъужьыр.

Бажэм хуэдэлъа щхьэкІэ, дыгъужьыр псэуху а щіыпіэмкіэ къеплъэкіыжакъым. БОЗИЙ Лудин.

Гуапагъэм зэи ущымысхь

• ЖыІэгъуэхэр

• Нэхъыжь тіысыпіэр къыщіыпхуа-гъэфащэр фіыуэ къыбгурымыіуэмэ, умытіысыххэмэ нэхъыфіщ.

Іузыхыж комбайнзехуэм • Гъавэр хүэзэхү шакхъуэр жыгым къызэрыпымыкіэр ищіакъым.

• Гугъэр здэщыіэр къэкіуэну зэман-

ращ, аращ абы дыщ!ыхуэп!ащ!эри. ●Ц!ыхум !эщ!ыб ищ!а сыт хуэдэ хьэп- _|

шыпми занщізу зеиншафэ къытоуэ. • Нэхъыщхьэу жиlэну псалъэм лъыхъуэурэ, и гупсысэри фіэкіуэдыжат. • Насыпыфіэр гуфіэ нэгущи, насыпын-

• Щхьэм илъыр къызэращіэр жьэм жиіэмкіэщ.

•ЦІыху псоми зэхуэдэу я щхьэм Іэ пхудэлъэнукъым.

шэр гъырнэјущ.

• Тхьэм къуита насыпым и зехьэкІи пщІэн хуейщ, армыхъумэ гъуэбжэгъуэщу кІуэдыжынущ. • ЦІыхухэм яхуэпщІэфыну гуапагъэм _∥

зэи ущымысхь.

КІУРАШЫН Алий. зап вэлымын, —, жиlащ шыдым.

кур уей, жи, уей, Іэгум йо-

кІуадэ...» - Къашыргъэ Би-

лалрэ Щоджэнціыкіу Ну-

рийрэ я уэрэд цІэрыІуэм щыщщ. **17**. Къэбэрдейм и

иужьрей пщы уэлий Жан-

хъуэт ... 19. ... шыдрэ. 20.

ЩэкI ліэужьыгъуэ. **24**.

Пхъэ уадэшхуэ. 25. Къурш

лъэныкъуэмкІэ къриху жьы

щІыІэтыІэ. **29**. Шыцуэс ... узэрысым уимыкІ. **30**. ...

яхьри дыгъуакіуэр ира-гъэубыдащ. **31**. Хъумакіуэ,

... къэрэгъул. 32. Жыг ..

мэз хъуркъым. 36. Осе-

тие Ищхъэрэм хиубыдэ

Зэхэзылъхьар

МЫЗ Ахьмэдщ.

• ГушыІэ

Урысыдзэм хэт адыгэ зауэл хэр.

газетым 1885 гъэм традзащ.

Сурэтыр зыщіар наіуэкъым. Лондон къыщыдэкі

Шыдыр щІэгъар

Зэгуэрым жэмымрэ шыдымрэ зэдэхъуакІуэурэ жэлыр бгым и щыгум ихьащ. Ар щилъагъум, шыдыр гъуэгыу хуежьащ:

Жэмыр бгым щоху! -- АтІэ сыт уэ абы щхьэкІэ

ущІэгъыр? - жаІэу щеуп-- Ар иукІмэ, сэ къыдызагъэхыжынущи аращ,

Ипщхьэпіэр

сыгъэлъагъу

Выкхъэ Шухьиб хьэщІапІэ щыІзу бысымымрэ езымрэ уэршэрурэ жэщыбг нэгъунэ

уэршэрурс людээлсэху, си - Гьуэлъи зыгъэпсэху, си хьэщіэ! – жиіэри бысым ліыжьыр щіэкіыжащ.

гъуэлъыжыну Шухьи́б щыхуежьэм, хьэщіэщ гъуэ-лъыпіэм уэншэку фіэкіа шхыіэни щхьэнти имылъу къышІэкІащ. ШхыІэ́н къыхуахьынкіэ гугъэу, пэпзыкъомрэ лъэу шысыжаш. Шымыхъум, щІэкІри бысымым еджащ:

- Уэ. тхьэмадэ. кхъыІэ. накІуи фи уэншэкум и ипщхьэпІэр сыгъэлъагъу! - жи-Іэри.

КЪАРДЭНГЪУЩІ Зырамыку.

• Къуажэхьхэр

Джэдум и жагъуэгъу

♦Унащхьэ зытемылъ ятІэ унэ ціыкіу. **♦**Зи джанэр быдабзэ. Зи шІыфэр тІатІабзэ. ◆ЦІыхум и ныбжьэгъу, Джэдум и жагъуэгъу. **♦** Мастэ зи куэд,

Іуданэ зимыі́э. **♦**ЩІым темыту щІыр къэзыті.

ЖЭУАПХЭР: דווףוואפ: тізикіэ. Хьэ. Цыжьбанэ.

Пціащхьуэ абгьуэ. Нэ-

Зэхэзылъхьар ЩОДЖЭН Леонидщ.

Гъуазджэхэм

я жэщ

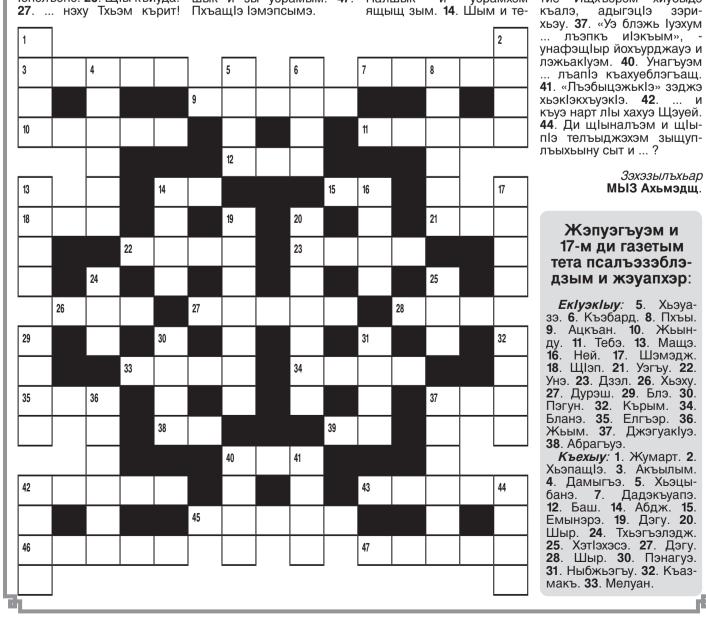
Илъэс къэс къызэрагъэпэш «Гъуазджэхэм жэщ» щэнхабзэ-үзэщІыныгъэ Іуэхум хыхьэу щэкІуэгъуэм и 3-м Щоджэнціыкіу Алий и ціэр зезыхьэ Къэбэрдей къэрал драмэ театрым Бунин Иван и рассказым къытращІыкІа «Грамматика любви» спектаклым фрагъэблагъэ. ЩыщІи-дзэнур сыхьэт 20-рщ. Упщіэ зиіэхэр фыпсальэ κlэ: 42-64-94, 42-33-89.

Псалъэзэблэдз **Къехыу:** 1. Тенджыз ФІы- плъэ, и фэ. 16. « ... бэлъто-

ПамыупщІу гъэ техьа удз. 27. ... нэху Тхьэм кърит! Пхъащіэ іэмэпсымэ.

мащхьэу ущымыт, къы- пхуэгъэхъужыркъым. 34. Пхъэщхьэ- И анэ ..., ипхъу къашэ. 35. мыщхьэ. 9. Лы и ... вы и Ахъшэ жьгъей. 37. Колхоз гъуррэ. 10. ... хуэхъуауэ, хуэмыхум силос гъущэкІэ ди унафэщіыр сыт щы- гъатхэм икудэ жэмхэр гъуи къыстохъущіыхь. 11. зэпщіыхь шхыныгъуэ. 38. Жыг къэтІэпІам и нэщэнэ. 12. Гуащэр мэтхьэусыхэ: 39. .. вы бжьакъуэм къокі. «Нысэ къызэрысшэрэ зы 40. ... и губжьыр кхъуэм махуэ ... жызигъэlакъым». щехьэ. **42**. НэщI мазэм **14**. Шэщ. **15**. ЦІыхубз хьи- хиубыдэ ... жэщ. **43**. Узилэшы. **18**. Гуфіэгъуэ Іэнэм жагъуэм и нэм ... ущіоуэ. щыжаlэ псалъэ дыгъэл. **45**. Тхьэмпэм нэгъуэщlу 21. Хьэщіэ лъапіэм хуаукі зэреджэ. 46. Япэ адыгэ Іэщ. 22. Бахъсэн щіына- щіэныгъэліхэм ящыщщ. лъэм хиубыдэ къуажэ. 23. Абы и цІэр зэрехьэ Нал-Іэпслъэпс. 26. ЩІы къиуда. шык и зы уэрамым. 47.

цІэм адыгэхэр зэреджэ. ТхакІуэ къынтіэшынтІэм тхылъ тедзапІэм и редакторым жреlэ: «Сэ стхам, зы псалъэ къэгъэнауэ, зы ... лейуэ хэткъым, уемыlусэ!» 4. Аруан щІыналъэм щыщ къуажэ. 5. ЗызыгъафІэу гъуэлъыпІэкум ис псэушхьэ. 6. Ди республикэм щыІэ псыежэх. 8. Къару зэрамыщіэж зи-Іэ щіалэ. **13**. Къэбэрдей-Балъкъэрым и правительствэм и унафэщІу щыта. Абы и цІэр зэрехьэ Налшык и уэрамхэм ящыщ зым. 14. Шым и те-

Сыхьэт « лэжьэрей » Мы зи сурэт флъагъу

• ГъэщІэгъуэнщ

сыхьэт цІыкІур илъэс щэныкъуэрэ блырэ хъуауэ зэи мыкъутауэ е къэмыувыІауэ мэлажьэр! Нэхъ хьэлэмэтыжращи, тІэунейрэ шхьэгъубжэм

къыдэхури, нэху щыхуи шІыбым дэлъаш, уеблэмэ зэм уэлбанэшхүэү ирихьэлІэри, уэшхми иуфэнщІат. ИтІани, пщэдджыжьым къыщыдгъуэтыжам, уэшхыпсыр къызэрыпыжу, зыри къэмыхъуам хуэдэу лажьэрт . НтІэ, гъэщІэгъуэнкъэ ар? Сыхьэтыр саугъэту зратауэ щыта сэ илъэс 70-м

сышхьэдэхаш. 1958 гъэм еянэ классым сыщІэсу Шэрэдж Ищхъэрэ дэт курыт школым къыщызэрагъэпэщат еджакіуэхэм я производственнэ бригадэ. Мис а бригадэм звеновод пашэ сыщыхъури, лэжьакіуэфіхэр щагъэлъапІэу Налшык щыІа зэхыхьэм стіолыщхьэ сыхьэт ціыкіўр саугъэту къыщызатат. Ар си япэ гуащіэдэкі саугъэтщи, фіыуэ солъагъу!

Си сыхьэт «псэбыдэ» цІыкІур щащІар Челябинскщ. Ноби зимыгъэlейуэ зэманыр пебжыкlри, «лэжьэрей» ціыкіу си дыщым я стіолыщхьэм тетщ, къзувыізн мурад лъэпкъи имыlэу. Ауэ нэгъабэ лъандэрэ къиублауэ дакъикъэ зыхыблкІэ япэ ищауэ мэлажьэр, сыкъыкІэрыху нэхърэ нэхъыфІщ жыхуиІэу.

Иджыпсту къэралым щащіу піэрэ апхуэдиз гъащіэ кІыхь зиіэ сыхьэт? Фіэщщіыгъуейщ! ЙЭДЖЫХЬЭЩІЭ Ленэ.

Нарткъалэ

• Фэ фщІэрэ?

Лъэпкъым къыддогъуэгурыкІуэ Лъыщіэж. Ипэ зэманым щыіа хабзэжь-

хэм щыщщ. Зыгуэрым ищіэу е имыщіэу ціыху иукіамэ, а иукіам и іыхьлыхэм зыукіар яукіыжырт. Абы зыкъримыгъэгъуэтмэ, и къуэш е и унэкъуэщ яукІыжырт. Лъыщіэжыпщіэ къан. Ціыху зэхущытыкІэм епхауэ пасэ зэманым адыгэхэм къадекІуэкІыў щыта хабзэщ. ЛъыкІэ бий лъэпкъитІ щызэхуэхъуахэм деж, укІыгъэ къызы Іэщ Іам иук Іар зыщыщ унагъуэм и сабий къидыгъурэ къану ипју щытащ. Хабзэм тету хуэщ апхъэ псори хуищауэ апхуэдэ къаныр зейм етыжыным «лъыщІэжыпщІэ къан»-кІэ еджэрт. А хаб-

Масэхьэт. Хабзэ зэрагъэув Іуэхугъуэу адыгэхэм къагъэсэбэпу щытам зэреджэ псалъэщ. Хабзэ зекІуэхэмкІэ унафэ зытепщІыхь мыхъун Іуэху къыкъуэкіамэ, нэхъыжьхэр зэхүэсырти зэчэнджэшхэрт, хэкІыпІэ хъунури яубзыхурт. Апхуэдэ щІыкіэкіэ, япэу къащта унафэм «масэхьэт»-кіэ еджэу щытащ. Масэхьэтым хуэдэ гъащІэм тізу-щэ къыщыхъуамэ, ар адрей екіуэкі ха-

зэр лъэпкъитІыр зэрызэкІуэж Іуэхугъуэхэм

Мэсхьэт. Нысашэм пыщауэ щыа хабзэщ. Нысэ къэзышам, уасэм хэмыхьэу, лейуэ Іэщ гуэр ирагъэтырт. Апхуэдэм «мэсхьэт»-кІэ еджэу щытащ.

Малъхъэишэ. Фызышэм епха хабзэщ. Фыз къэзыша щІалэр щхьэгъусэм и адэ-анэм, и Іыхьлы нэхъыжьхэм занщізу ятехьэу, закъригъэлъагъуу щытакъым. Илъэс зытіущ дэкіа иужь малъхъэр яшэрти, и фызым и адэ-анэ, и благъэ-Іыхьлыхэр ирагъэцІыхурт. Абы «малъхъэишэ»-кІэ еджэрт. А хабзэм зэхъуэкІыныгъэ игъуэтащ. Ди зэманым малъхъэр кІэлъыгъакіуэ щыкіуэкіэ здашэ.

Матэилъхьэж. КІэлъыгъакіуэ щыкіуам деж, Іыхьэ зыхьа псоми тыгъэ гуэрхэр къратыжырт: бостеяпхъэ, напэlэлъэщі, джанэ, н.къ. Ар иралъхьэн папщІэ шумэдан яхьым и гъусэу ІэфІыкІэ дэлъу сумкэ лей здахьырт. Матэилъхьэжыр XX лІэщІыгъуэм и 60 гъэхэм къежьауэ аращ. Хабзэр иджы щыІэжкъым.

ДУМЭН Хьэсэн.

Гъагъэ, щіэращіэ, ціыху дахэхэм я жылэ!

Къэрэгъэш Іэтауэ щагъэлъэпІащ къуажэр илъэси 150-рэ зэрырикъуар

<u>кІэ зыхэзыщІа сабийхэми зыкъыкІэра-</u> гъэхуртэкъым я Іэпэхэр зыІыгъ я анэхэм. Нэхъыжьхэр тетІысхьакІэт ирагъэувыкІа шэнтхэм. ХьэщІэхэри къэсат замыгъэгу-<u>вэу. Псори ежьэрт гуфІэгъуэхэм я гуфІэ-</u> гъуэжым - нэмысышхуэрэ хабзэшхуэрэ зыдэлъ, ціыху гуащіафіэхэр икіи хуабжьу гуапэхэр зыдэс Къэрэгъэш къызэрызэрагъэпэщрэ илъэси 150-рэ зэрырикъум егъэщіыліа дауэдапщэхэм щіа-ЗЫТРАУХУА зэманыр къэсащ. Макъамэ дахэмрэ Іэгуауэ инхэмрэ щІэту трибунэм ирагъзувэ Къэрэгъэшым и ныпымрэ гер-Япэу псалъэ ират къуажэм и админи-страцэм и Іэтащхьэ **Мамхэгъ Валерий**.

Абы къызэхуэсахэр хигъэгъуэзащ жылэм и къежьапіэм, къикіуа гъуэгуанэм, и нобэрей псэукіэм. Ар яфіэгъэщіэгъуэнынущ ди газетеджэхэми. Мы зэманым «Къэрэгъэш» цІэр зезыхьэ

гупурэ щызэхүэсырт Щэнхабзэмкіэ унэм

и пщіантіэм. Псом хуэмыдэу куэдт щіалэ-<u>гъуалэр. Иджыри къэс ямылъэгъуа гъэ-</u>

Иналхьэблэ къуажэр зытес щІыр Урысейм и пащтыхь Александр Ещанэм и унафэкІэ пщыхэу Иналхэ Бэчмырзэрэ Мысострэ, прапорщик Къуэщ Къетыкъуэ, уэркъ Сидакъ Екъуб сымэ, щыуэ зэпыудауэ иратауэ щытащ. Советскэ хъутырри (абы щыгъуэм Сидакъей) хэту щхьэхуэ-щхьэхуэу щысхэти, хьэблищри зэхагъэхьэжри, Иналъхьэблэк Іэ еджэ хъуауэ 1920 гъэм бадзэуэгъуэм и 8-м Налшык революцэм и унафэкіэ «Къэрэгъэш» фіащащ. Ціэр къытехъукіащ а зэманым щІыпіэм къегъэщіыліа мэзхэм щыкуэду щыта жыг фІыцІэм.

Революцэм иужькІэ къуажэдэсхэм жыджэру щіадзащ псэукіэщіэр яухуэу. 1930 гъэм абыхэм къызэрагъэпэщащ «Къэрэгъэш» колхозу иужькіэ тіууэ ягуэшыжар. Я къуажэм иригушхуэ зэрыхъунур, мыбы унафэщіхэу Нэгъуей Чопэрэ Шкіахъуэ Хьэ- ціыху гуапэхэр, укъэзыгъэпэжынухэр зэмидрэ я Іэкіуэлъакіуагъэм и фіыгъэкіэ «Къэрэгъэш», «Чапаев»-м и ціэкіэ щыіэ олхозхэм псынщізу зыкъаужьащ.

Къуажэдэсхэм лІыгъэ щызэрахьащ Япон зауэм, Япэ дунейпсо, Граждан зауэхэм, Хэку зауэшхуэм. Иужьрейм хэтащ Къэрэгъэш щыщхэу цІыхухъу 600-м нэс, абыхэм ящыщу 303-м къагъэзэжакъым. ХэкІуэдахэм я цІэхэр тетщ 1983 гъэм ягъэува фэеплъ сын уардэм. Щхьэхуэу къыхэдгъэщынщ къуажэдэс 50 115-нэ Къэбэрдей-Балъкъэр шу дивизэ цІэрыІуэм зэрыхэтари. Абы къигъэлъэгъуа хахуагъэм псори дыщыгъуазэщ. Абдежым щыщІедзэ лъэхъэнэшІэм

БлэкІа ліэщІыгъуэм и блыщІ гъэхэм Чапаевым и ціэкіэ щыіэ колхозыр зыщыщ Прохладнэ районым и мызакъуэу, республикэм и хозяйствэ пашэхэм яхыхьащ. Зи юбилейр а махуэ дыдэм зыгъэлъэп а Зеикъуэ къуажэм фІэкІа Къэбэрдей-Балъкъэрым иткъым Социалист Лэжьыгъэм и Лыхъужьу къыдэкlар зыхуэдизымкlэ Къэрэгъэшым къыпеуэфын. ЛІыхъужьым и вагъуэхэр къыщылыдащ лэжьакІуэ емызэшыжхэу колхоз тхьэмадэ Іэбубэчыр Нажмудин, нартыхугъэкІ ціэрыіуэхэу Емышэ Хьэлийрэ Кхъуэтепыхьэ Мухьэмэдрэ. Орденхэмрэ медалхэмрэ хуагъэфэщащ куэдым.

Мис апхуэдэщ зи гугъу тщіы жылэ Іумахуэм и блэкІар. Абы и иджырей псэукІэм Балъкъэрым щІыхь зиІэ и артист Уэтэр иужькіэ и гугъу тщіынщ, зэкіэ дгъэзэжынщ гуфІэгъуэ зэхыхьэмкІэ.

Администрацэм и Іэтащхьэм иужькіэ псалъэ иратащ яхуеблэгъа хьэщіэ лъапІэхэм. КъБР-м и Правительствэм и Унафэщіым и япэ къуэдзэ Дадэ Муіэед къе-

дэсхэм я нэгүр зэлъыlухат. Ахэр гүп- и Іэташхьэ Кіуэкіуэ Юрий Къэрэгъэ́ш щыпсэухэм зэрызахуигъэза хъуэхъум. Абы къыщыгъэлъэгъуащ: *«Блэкlа лlэщlыгъуэ-* Блэкlа лlэщlыгъуэм и 90 гъэхэри нэхъ рэ ныкъуэм фэ фи къуажэм экономикэ, псэуныгъэ, щэнхабээ зыужьыныгъэм ехъу- жат, цlыхухэр зэса псэукlэм къытрашырт. лІэныгъэ инхэр къыщыфхьащ. Мыбы щопсэу ціыху гуащіафіэхэр икіи акъылыф/эхэр. Къуажэдэсхэм хэлъхьэныгъэ ин жырт, лэжьап эншэхэм я бжыгъэм хэхэм ящыщ куэдым ирогушхуэ ди республикэр. Зэблэкіыгъуэ зэман хьэлъэми, Къэрэгъэш щыпсэүхэр нэхъыжьхэм я щапхъэ къым Совет властым и щ1эин псори зэрадахэм тетш. абыхэм Прохладнэ районымрэ республикэмрэ я псэуныгъэ-экономикэ зыужьыныгъэм яхуэфэщэн хэлъхьэныгъэ шагъэ быдэ, мамырыгъэ, насыпрэ фІыгъуэрэ иІэну сызэригуапэр».

Дадэ МуІэед езыри къызэхуэсахэм ехъуэхъуащ икІи цІыху зыбжанэм Къэбэрдей-Балъкъэрым и Правительствэмрэ Мэкъумэш хозяйствэмкіэ и министерствэмрэ я щІыхь тхылъхэр яритащ. Абыхэм ящыщщ «Байкал» кооперативым и унафэщі Штым Къэралбий, хьэрычэтыщіэ Мыд Хьэбэз, Іэнатіэ зэмыліэужьыгъуэхэм пэрытхэу Зыхьэ Барэсбий, Шэт Марьянэ, Мамхэгъ Станислав сымэ. Парламентым фІыщІэ къызэрыхуащІ тхылъ хуагъэфэщащ щІыпІэ администрацэм и дзэ-учёт стіолым и унафэщі Чэрты Алик - дзэм игъакІуэхэм я бжыгъэр зыхуэдизымкІэ илъэситху хъуауэ Къэрэгъэшым республикэм япэ увыпіэр щиіыгъщ.

Апхуэдэу къуажэдэсхэм хъуэхъу псалъэхэмкІэ зыхуагъэзащ КъБР-м и Парламентым Ухуэныгъэмкіэ, ЖКХ-мкіэ, гъэсыныпхъэ комплексымкІэ и комитетым и унафэщІ Гриневич Валерий, Прохладнэ районым и щІыпІэ администрацэм и Іэтащхьэ Ячный Игорь, гъунэгъу жылагъуэхэм я администрацэхэм я Іэтащхьэхэм. Абыхэм жаІащ Къэрэгъэш щыпсэухэм езыхэм я рыдэсыр, нобэрей лъэхъэнэ мытыншми я Іуэхухэр тэмэму зэрызэрагъэкІуэфыр. Дауэдапщэхэр зэфіэкіа иужь концерт

театр гъэлъэгъуэныгъэ иным щадзащ. Къуажэм и артист ныбжьыщ охэм Гэзэу сценэм къыщагъэлъэгъуэжащ къыщызэрагъэпэщам къыщыщІэдзауэ нобэр къыздэсым Къэрэгъэшым къикІуа гъуэгуанэр зыхуэдэр. Жылэм къыдэкlащ къэрал къулыкъущІэхэр, щІэныгъэмрэ шэнхабзэмрэ хуабжьу хэлІыфІыхьахэр. Абыхэм ящыщщ республикэм и Іэтащхьэ Кіуэкіуэ Юрий, КъБР-м и Правительствэм и УнафэщІым и къуэдзэ - узыншагъэр хъумэнымкіэ и министр Шэт Ирмэ, дзэ-тенджыз шІэныгъэхэм я кандидат, япэ рангым и капитан Вэрокъуэ Гъузер сымэ, нэгъуэщІ куэди. ЖыпІэ хъунущ Къэрэгъэшыр усакіуэхэмрэ уэрэджыіакіуэхэмрэ я лъахэу. Абыхэм ящыщщ усакІуэхэу Гъубж Мухьэдинрэ КІэшт Мухьээрэ, тхакіўэ Шал Къэралбий, журналист гъуэзэджэхэу икІи «Адыгэ псалъэ» газетым илъэс куэдкІэ щылэжьахэу Шыбзыхъуэ Мухьэдинээ Уэрыш Нурхьэлийрэ. Щхьэхуэу къыхэдгъэщын хуейщ ди газетым и япэ редактору щыта икій зи ціэр Налшык и уэрамхэм яшыш зым зэрихьэ Хъуран Батий.

Езыр мыпсэужми, и макъ дахэр фондым мыкІуэдыжыну къыхэнащ Къэбэрдей-Анатолэ. Мы зэманым республикэм хуабжьу щыцІэрыІуэщ КъБР-м щІыхь зиІэ и артистхэу Шал зэшхьэгъусэхэр - Хъусенрэ Фатіимэрэ. Ахэр къуажэм щекіуэкі сыт

хуэдэ ІуэхуфІхэми хэныркъым. Дэ ди гугъэщ Къэрэгъэшым щалэжьа

Дунейр уфауэ нэху къекіами, къуажэ- джащ Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм Іуэхугъуэфіхэм зыгуэркіэ фыхэдгъэгъуэзауэ, ауэ абы теухуауэ жыт а псори ныкъуэ хъунт и нобэрей псэўкіэм и гугъу дымыщіамэ.

> Ди гъащІэм щІэуэ къыхыхьэ псоми гугъэфІ дагъэщіыртэкъым. Іэнатіэхэр зэхуащіыхуащ ащ лэжьыгъэ, зауэ Іэнат эхм. Абы- хъуэрт. Псом хуэмыдэу хилъэфар къуажэдэсхэрт. Къэунэхуа Урысей къэралыщІэр зезыхьэ «реформаторхэм» ябзыщІыртэгъэкІуэдынур. Я ней зыщыхуахэм ящыщт колхозхэри - Іуэхум ехъулІэхэри емыхъулІэхэри. Мис апхуэдэ щІыкІэкІэ кІэ игъуэтащ хуащ!. Мы махуэ гъуэзэджэм Къэрэгъэш Чапаевым и цІэр зезыхьэу щыта колхоз ме-щыпсэу дэтхэнэми жесІэну сыхуейщ узын-луанырыбжэми. Ар удын хьэлъэт игъащІэ лъандэрэ зэкъуэту лажьэу къекіуэкіа къэрэгъэшдэсхэм я дежкіэ. Аршхьэкіэ къэдзыхакъым. Хуэм-хуэмурэ, ауэ лъэ быдэкІэ ухуэкІэщІэм зыхагъэзэгъащ. Абы и щыхьэтщ лэжьакіуэ куэд зэкіуаліэ іэнатіэхэр зэрызэтраухуар. Мы зэманым къуажэм щолажьэ «Велес-Агро», «Велес-текстиль» акционер обществэ зэlухахэр. Псом хуэмыдэу республикэм и тыкуэнхэм шІэупщіэшхуэ щаіэщ «Къэрэгъэш гъэш завод» ООО-м шагъэхьэзыр шатэм. ЩІым йолэжь мэкъумэш щіэным хуэіэзэ фермерхэу 50-м нэс. «Байкал» кооперативыр и ІэнатІэм зэрыщыпашэм щыхьэт тохъуэ абы и унафэщ І Штым Къэралбий КъБР-м и Правительствэм и ЩІыхь тхылъыр къызэрыхуагъэфэщар. Ауэ псом нэхърэ нэхъ ефІакІуэр иджы дыдэ зи фэеплъ сын езым и цІэр зезыхьэ школ №1-м и пщІантІэм къыщызэІуаха, республикэм и Парламентым и депутату, Іуэхузехьэ гъуэзэджэу икІи псапащІзу щыта Бэшорэ Хьэмид (пасэу дунейм ехыжащ, Тхьэм жэнэткіэ игъэгуфіэ) къызэригъэпэща «Велес-Агро»-рщ. Къуажэдэсхэм я мызакъуэу, районым щыщхэу ціыху миным щійгъу щылажьэ іуэхущіапіэм ягъэхьэзыр мэкъумэшхэкі, іэщхэкі ліэужьыгъуэ куэд, ауэ псом хуэмыдэу къыхэгъэщыпхъэр и джэдылыр Москваи, Санкт-Петербурги, нэгъуэщІ щІыпІэхэми зэрыригъашэрщ. ІуэхущІапІэ иным и лэжьыгъэр зэр къуэшхэм.

Зи гугъу тщіа Іэнатіэхэм къадэкіуэу Къэрэгъэш щыпсэухэм лэжьапІэ щагъуэт и школитІым, сабий садхэм, сымаджэщым, нэгъуэщІ щІыпІэхэм. ЖытІэну дызыхуейращи, лэжьапІэ и лъэныкъуэкІэ къуажэдэсхэм ягу ныкъуэкъым. Ар къегъэлъагъуэ я гуфіэгъуэр апхуэдизу іэтауэ зэрагьэльэпіами. Щэнхабзэмкіэ уардэунэм (нэгъуэщІкІэ уеджэнкІэ Іэмал иІэкъым) и пщІантіэшхуэм ерыскъы хэплъыхьахэмкіэ икіи зэмылізужьыгъуэ дыдэхэмкіз зэщізузэда ізнэхэр щигъзувыкіа пщыіз цыкіухэр щызэтраухуат. Ахэр къызэрагъэпэ-щат къуажэм и Іуэхущіапіэхэм я лэжьакІуэхэм. Апхуэдэу къызэІуахат выставкэ зэмылІэужьыгъуэхэр, спорт зэпеуэхэр.

Хуабжьу гукъинэж хъуащ зи насып къэкІуэгъуитІым - Къэрэгъэш щыпсэу Къалмыкъ Резуанрэ Алътуд щыщ Ут Анжелэрэ - я нэчыхьыр сценэм зэрыщыхуатхам егъэщІылІа гуфІэгъуэр. Зэхыхьэр езыгъэкІуэкІ Аттаев Азноррэ Шал Фатіимэрэ ахэр утыкум ирашэри, гъащіэфі яіэну икіи зэгурыlуэ-зэдэlуэжу зэдэгъуэгурыкlуэну кърагъэхъуэхъуащ къуажэ администрацэм и Іэтащхьэ Мамхэгъ Валерий.

ЗэlущІэр ягъэдэхащ артист цІэрыІуэхэу Аслъэн Іэсият, Дыщэкі Артур, Тхьэгъэлэдж Светланэ, Зэкіурей Азэмэт, къуажэм щыщ Шал Хъусен, нэгъуэщіхэми ягъэзэщіа уэрэдхэм, иужькіэ зэхаубла джэгухэм, къафэхэм.

ШАЛ Мухьэмэд.

Редактор нэхъыщхьэ ХЬЭФІЫЦІЭ Мухьэмэд

Редколлегием хэтхэр

Жыласэ Заурбэч (редактор нэхъыщхьэм и къуэдзэ), ЖьэкІэмыхъу Маринэ (редактор нэхъыщхьэм и къуэдзэ), Ширдий Маринэ (редактор нэхъыщхьэм и къуэдзэ), Гъурыжь Мадинэ (жэуап зыхь секретарь), Къардэн Маритэ, НэщІэпыджэ Замирэ, Хьэжыкъарэ Алик, егИ ІшимешеахШ

Езыгъэтхахэр «Адыгэ псалъэ» газетыр КъБР-м и Парламентымрэ Правительствэмрэ ирагъэтхащ (учредителхэр).

КъыдэзыгъэкІхэмрэ редакцэмрэ я хэщІапІэр 360030, Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэ, Налшык къалэ,

Лениным и уэрам, 5

ТЕЛЕФОНХЭР: редактор нэхъыщхьэм, секретарым - 42-56-19; редактор нэхъыщхьэм и къуэ-дзэхэм - 42-63-64, 47-31-54, 47-33-23; жэуап зыхь секретарым - 42-22-82; секретариатым - 42-22-66.

КЪЎДАМЭХЭМ: политикэмкІэ, жылагъуэмрэ лъэпкъ ІуэхухэмкІэ - 42-22-86; къуажэ гъащІэмрэ экономикэмкІэ - 42-57-59; щэнхабзэмкІэ - 42-75-36; обозревателхэм - 42-22-89; хабзэхъумэ ІуэхущІапІэхэм ядэлэжьэнымкІэ - 42-60-53; хъыбарыщІэхэмкІэ, спортымрэ письмохэмкІэ - 42-22-88; егъэджэныгъэмрэ щІэныгъэмкІэ-47-32-15; зэдзэкІакІуэхэм - 42-21-88; корректорхэм - 42-60-27; бухгалтерием -47-31-69; ЭВМ-м и операторхэм - 42-22-84; компьютер ІуэхушІапІэм -42-26-41; сурэттехым - 42-75-78.

Теддзэ тхыгъэхэм къыщыхьа бжыгъэхэм, къыщаІэта Іуэхугъуэхэм я пэжагъымкІэ ахэр зытхахэм нэсу жэуап яхь. Авторхэмрэ редакцэмрэ я Іуэху еплъыкІэр зэтехуэ зэпыту

Газетыр Іэ тезыдзахэм яхуэхьыныр и пщэ дэлъщ КъБР-м федеральнэ пощт зэпыщІэныгъэхэмкІэ и управленэм. Тел.: 76-01-28, 76-01-10

«Тетраграф» ООО-м щытрадзащ.

КъБР, Налшык къалэ, Лениным и уэрам, 33

Газетыр 1994 гъэм мэкъуауэгъуэм и 14-м Печатым и хуитыныгъэр хъумэнымкІэ Къэбэрдей-Балъкъэр щІыналъэ ІуэхущІапІэм №Н-0065-м щІэту ятхащ. Зы илъэсым газетыр 250-рэ къыдок І.

Мы къыдэкІыгъуэм елэжьахэщ: жэуап зыхь секретарым и къуэдзэ ДыщэкІ Соня, редактору Чэрим Марианнэ, корректорхэу Елмэс ФатІимэ (3, 4-нэ нап.), ПхытГыкІ Азэмэт (1, 2-нэ нап.), КомпьютеркІэ газетым и теплъэр ящІащ Дол Маринэ, Бещто Оксанэ, Ныр Саидэ, Щомахуэ Марианнэ, Мэлбахъуэ Анжелэ, сурэтхэм елэжьар . Бицу Жаннэш.

Номерыр «Адыгэ псалъэм» и компьютер ІэнатІэм щагъэхьэзыращ. Газетым Іэ традзэн хуейщ сыхьэт 20-м, щытрадзар сыхьэт 20.00-рщ. Индексыр 51531● Тираж 3.367 ● Заказ №1817